

Veto

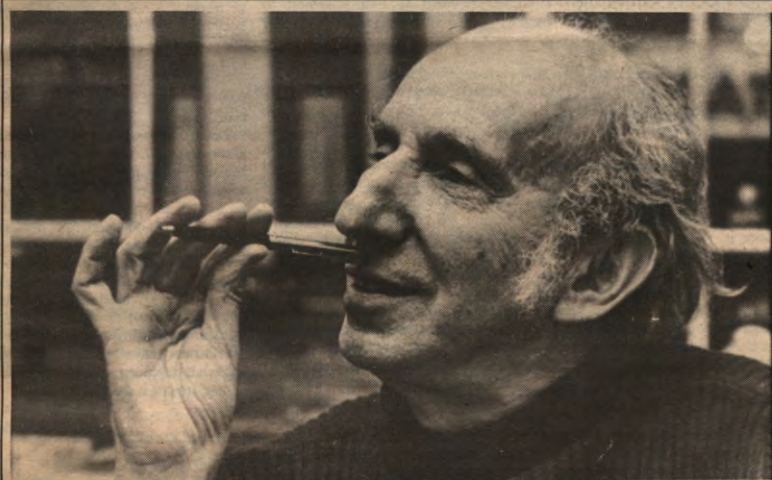
Binnenkort zijn ze er weer: De Proefexamens. Niet voor ons natuurlijk, twee keer is meer dan genoeg. Vooral nu er geen vrijstellingen meer te verdienen zijn, zouden we er niet graag bij zijn. Nee, nu kunnen we tenminste in de Kerstvakantie voor onze Paaseksamen beginnen te blokken. Dan zijn we die al kwijt voor september. Mooie regeling toch! Herkauwen op pagina 3.

Politieke benoemingen, we weten er hier op Loko alles van. Grote konsternatie dus, toen een tijdje geleden allerlei berichten in de media opdoken dat de politieke benoemingen in de magistratuur zouden afgeschaft worden. In Loko bestaan er niets anders dan politieke benoemingen. Zes jaar geleden kwam je hier alleen binnen na de militanten-kursus van de PvdA gevolgd te hebben, vandaag is een abonnement op 'Zeg' noodzakelijk. Leo Delcroix ging niet naar VTU omdat hem volgend jaar het ambt van verantwoordelijk uitgever van uw lijfblad is beloofd. Huysse moet dus hangen, op pagina 6.

Gerard Walschap. Tijdens zijn leven verketterd, na zijn dood bewierookt. Maar wel uit onverwachte hoek. Wist U dat Walschap eigenlijk een humanistisch-katoliek auteur was? En dat we nu maar eens van onze vooroordelen moeten afstappen. Walschap twijfelde immers niet, nee. Hij had vragen, dat wel. Maar twifelen? Kom, kom, Walschap zij juist vrij zinnige dingen over geloven. En dat is verkeerd geïnterpreteerd. Grote Verassing op pagina 4.

Wist U dat een seat fragieler is dan je denkt. Of dat Jolinda Jomings al een gans jaar Sinterklaas viert. Het kot van Jeroen moeten we teleurstellen: hun kot op de Geldenaaksevest 24 (of is het 26?) staat nog steeds niet op lijfblad. Volgende week beter. Ah, L'amour toujours l'amour. U snapt allang waarvoor wij het hier hebben. Weeklijks te vinden in Veto: Zoekertjes. Zich wenden pagina 7. Ook indien ernstig zich onthouden.

LEUVENS STUDENTENWEEKBLAD VAN DE LEUVENSE OVERKOEPELENDE KRINGORGANISATIE - JAARGANG 16, 1989-1990, NUMMER 11, MAANDAG 4 DECEMBER 1989

ROMAN - Als Vroman, bioloog en poëet, gedichten schrijft, gooit hij met een pen naar een bord met woorden. Hij trof onze medewerker - per ongeluk - recht in zijn hart. Die ligt nu te bloeden op pagina 4. En Vroman geeft daar de antwoorden bij.

OAV werpt vruchten af

Eén kring, één stem

Afgelopen vrijdag was, voor de derde keer in nauwelijks meer dan een maand tijd, een Open Algemene Vergadering (OAV) over Veto gepland. Er moest gestemd worden over de voorstellen van zeven kringen om de procedure voor de bekrachtiging van de Veto-verantwoordelijken te wijzigen. Dat gebeurde, maar daarmee was de kous niet af. Er kwam immers nog veel meer uit de bus: met deze OAV werd de Loko-klok teruggedraaid tot vóór 1988. De grote kringen hebben opnieuw maar één stem meer, OAV's kunnen enkel worden samengeroepen wanneer één derde van het aantal kringen dat wenst, en de stemming over Veto moet misschien worden overgedaan. En dat allemaal omdat er betwisting is over een passage uit het Beknopt Verslag van een vorige OAV. Er kan geen twijfel bestaan over het feit dat vrijdag het voortbestaan van de koepel sterk op de helling werd gezet.

Eind oktober hadden zeven kringen op een OAV een aantal voorstellen op tafel gelegd om de procedure voor de bekrachtiging van de Veto-hoofdredakteur en redaktiesekretaris te wijzigen. Die voorstellen gingen naar de kringen, opdat er later met kringstandpunten gestemd zou kunnen worden. De stemming kon echter niet doorgaan, omdat een aantal kringen (Germania, LBK en Politika op kop) bezwaren hadden tegen de manier waarop tegenwoordig OAV's worden samengeroepen. Sinds de toetreding van Ekonomika tot Loko, in het begin van dit academiejaar, is een OAV immers geen 'ultieme controlemaatregel' meer. Hij zou nu maandelijks worden samengeroepen, en zo in feite een verkapt Centrale Raad zijn. Zo'n Centrale Raad was altijd de voorwaarde voor de toetreding van Ekonomika tot Loko.

De opmerkingen van die protesterende kringen leidden vorige OAV tot hoogoplopende discussies. Uiteindelijk besloot men na anderhalf uur vergaderen dat er helemaal geen OAV geweest was, omdat er gezondigd bleek tegen formele principes. Daarom ging pas vorige vrijdag de tweede 'echte' OAV van dit jaar door.

Die had eigenlijk niet langer dan een kwartier moeten duren: stemmen en wegwezen, geen vuilte aan de lucht. Landbouwkring had het echter anders

gezien: konform de statuten vroeg het een twee-derde-meerderheidsstemming aan voor elke vraag. Bij gewone stemming verwierp de vergadering telkens die aanvraag.

Dat leidde tot problemen op het moment dat er gestemd moest worden over de nieuwe vorm van bekrachtiging van de hoofdredakteur en de redaktiesekretaris. De Landbouwkring vroeg opnieuw een twee-derde-meerderheidsstemming aan, en voegde daar meteen aan toe dat dit statutair verplicht is: een wijziging in de Veto-bekrachtigingsprocedure betekent immers een statutaire wijziging, aangezien die aspecten van het blad van Loko ekspliciet en uitgebreid in de statuten vermeld staan. Een statutaire wijziging, zo werd overengekomen tijdens de OAV's van 1988, moeten met een twee-derde-meerderheid worden doorgevoerd. Dat werd toen bij consensus beslist om de dominantie van de grote kringen, die toen twee stemmen kregen, tegen te gaan.

Daarmee was het hek van de dam. Er begon een discussie die zo'n twee uur zou duren. Ekonomika stelde dat een twee-derde-meerderheid niet nodig was voor statutenwijzigingen. Het werd daarin al snel gevolgd door Loko's Algemeen Sekretaris Paul Vandepuit, die zich herinnerde dat het verslag, waarin sprake is van de twee-derde-meerderheid, altijd betwist is geweest. Over dat

zogenaaamde Beknopt Verslag zou de hele verdere discussie gaan. Samen met de notities van Koen Moens schijnen die de enige schriftelijke bron over de besluiten van de compromisvergadering van '88 te zijn. Het is op die vergadering dat werd beslist dat kringen van meer dan duizend studenten twee stemmen krijgen, dat een OAV met één vijfde (in plaats van één derde) van het aantal kringen moet worden samengeroepen, én dat voor statutaire wijzigingen een twee-derde-meerderheid vereist is.

De discussie die vrijdag over die punten volgde, was ronduit verbijsterend. Tegenstanders van de twee-derde-meerderheid voor een statutenwijziging betwisten niet de eerste twee aangehaalde punten, maar enkel het laatste. Vermits een detail (namelijk op welk tijdstip van het academiejaar het studentenaantal van een kring bepaald wordt) achteraf betwist werd, zou het Verslag in zijn geheel nooit zijn goedgekeurd. Er werd zelfs geopperd dat op de bewuste OAV's nooit over een twee-derde werd gesproken, en dat de aanwezigheid van die passage in het Beknopt Verslag het produkt was van fantasie, of het resultaat van tendentieuze verslaggeving. Die fantasie lag dan wel bij drie mensen tegelijk, de twee vergadervoorzitters en Koen Moens (want op basis van zijn notities werd het verslag opgesteld). Benoit Lannoo, die mee het Verslag heeft opgesteld, haalde die notities uit het archief en citeerde: tot vier maal toe werd op die OAV afgesproken dat die twee-derde er wel degelijk moet zijn.

Een aantal aanwezigen vond dat blijkbaar niet zo leuk. Daarom werd er gemanipuleerd tot er een 'voorstel' uit de bus kwam. 'Niet-goedgekeurde' verslagen, zoals dat Beknopt Verslag en de OAV-verslagen van januari '89, moeten terug naar de kringen om te worden goedgekeurd. En over deze kringstandpunten zal op de volgende OAV met één stem per kring worden gestemd. Als het Beknopt Verslag dan niet wordt goedgekeurd, heeft dat uiteraard enorme conse-

Jonge wetenschappers in actie

"De Staten Generaal wordt een zittende betoging"

"Wij zijn zo'n beetje de jonge wolven die het publiek, de politici en de wetenschappelijke wereld wakker willen schudden," aldus Patrick Callaerts van Focus Research, de organisatie van jonge wetenschappers die deze week zaterdag een 'Staten Generaal van het Wetenschappelijk Onderzoek' organiseert. Die Staten Generaal moet een grote perskonferentie worden waarop 'de wereld' met de neus gedrukt wordt op de erbarmelijke toestand van het wetenschappelijk onderzoek en het wetenschapsbeleid in België. Wat er dan verder met de problemen en de ideeën van de jonge wolven gebeurt, zal weer eens afhangen van de politieke moed van enkele verkozenen des volks. En die is, zoals u weet, niet erg groot.

De 'Staten Generaal van de Wetenschap' van 9 december is de eerste van zijn soort in België. In het verleden waren er wel al soortgelijke initiatieven in onder andere Frankrijk en Groot-Brittannië. Om zo'n initiatief ook bij ons te organiseren, zijn er redenen te over. Over wetenschapsbeleid in België kunnen ganse boeken geschreven worden. Het afgelopen jaar is er binnen Focus Research in zeven commissies gewerkt rond de brandende problemen van de wetenschap in België.

De culturele dimensie van de wetenschap, de rol en de plaats van de humane wetenschappen in een hoogtechnologisch samenleving, de sociale verantwoordelijkheid van de wetenschapper, de relatie tussen fundamenteel onderzoek en industrie, de communicatie tussen wetenschappers onderling en tussen wetenschappers en de maatschappij, het wetenschapsbeleid, de opleiding en tewerkstelling van de onderzoeker, al die onderwerpen zijn behandeld. Een hele boterham dus, en de besluiten van al dat denkwerk liggen zaterdag ter tafel in Brussel.

Veto: Gaat de Staten Generaal nu de grote doorbraak worden voor een nieuw wetenschapsbeleid in België?

Callaerts: «De Staten Generaal wordt georganiseerd door wetenschappers. Wij zijn geen beleidsmakers. We hebben wel geprobeerd om eindelijk eens een serieuze diagnose te maken van het Belgische wetenschapsbeleid. Aan die diagnose zijn een reeks voorstellen gekoppeld en begin volgend jaar wordt alles in een witboek uitgegeven. Maar het zal uiteindelijk aan de politici zijn om in de praktijk een serieus beleid uit te bouwen.»

«Je moet dit initiatief zien als een zittende betoging. Wetenschappers hebben niet de gewoonte om voor hun eisen op straat te komen. Er heerst in de wetenschappelijke wereld wel een gemeenschappelijk ongenoegen over de huidige situatie.»

Veto: Focus Research is pas twee jaar geleden opgestart en jullie leden zijn voor het merendeel jonge wetenschappers. Het wabeleid op wetenschapsgebied is al veel ouder. Is de rest van de wetenschappelijke wereld niet geïnteresseerd genoeg, of te verrijgd om tegen de politici te reageren?

Callaerts: «Het voordeel aan Focus Research is dat het een vereniging is die alle wetenschappers wil overkoepelen en die bovendien nationaal is. Focus is

gestart vanuit mensen die samenwerkten in het onderzoek rond kanker, maar nu zitten er wetenschappers vanuit alle richtingen in. De meeste andere organisaties die wetenschappers overkoepelen zijn ofwel per specialisatie georganiseerd ofwel per universiteit. Dat is natuurlijk nadelig wanneer je een nationaal initiatief wil opstarten.»

«In de zeven expertencommissies die zijn samengekomen, hebben ongeveer zestig mensen rechtstreeks aan de discussies deelgenomen. Daarnaast zijn er verschillende discussievergaderingen geweest aan de universiteiten. Ook daar was een ruime belangstelling. De laatste vergadering van oktober in Leuven was wel een beetje bedroevend. Er waren maar een dertig geïnteresseerden komen opdagen. Misschien komt dat omdat men wel bezorgd is over de behandeling van de wetenschap in België, maar uiteindelijk toch niet echt bereid is aan het beleid mee te werken.»

Het ongenoegen en de ongerustheid zullen zich dus zaterdag uiteten. Callaerts wilde niet veel kwijt over de concrete voorstellen die op tafel zullen komen. De inhoud van een perskonferentie maak je immers niet op voorhand bekend. Tussentijds zijn er wel 'officieuze syntesses' van de commissies verschenen in het gelijknamige tijdschrift Focus Research. Hopelijk is het denkwerk in de commissies de laatste maanden wat opgeschoten, want de voorstellen die zij in hun laatste nummer bespreken, getui-

volg op p.5 >

VVVV vluchtelingen: pag. 3 én 7.

Dit welgevormd meisje met fonkelende oogjes gaf met deze muppetster een zeer gesmaakt optreden in de Stadsschouwburg. Dat ze zelfs een mening hebben lees je in het artikel hiernaast. (Foto Folk Podium)

Gregson en Collister in Stadsschouwburg Thatcher geeft folkrock nieuw elan

Folk-optredens trekken meestal niet erg veel publieke belangstelling, hoewel de artiesten vaak rake dingen te zeggen hebben. Dat bleek woensdagavond in de Foyer van de Stadsschouwburg, waar het duo Clive Gregson en Christine Collister optrad voor een drie-kwart gevulde zaal. Toch was het organiserende 'Folk Podium' niet ontevreden. Het duo, dat eerder al op het festival van Dranouter opgevallen was, verraste het publiek met gevoelig gebrachte songs, die door Clive ingeleid werden met gevatte commentaar. Hun liedjes brengen ontspanning met een boodschap. De teksten sluiten aan bij een nieuwe stroming in de Engelse muziek, die zich engageert tegen de wanoestanden in het Engeland van Thatcher. Volgens Clive valt de groep daardoor grote deuren buiten het popcircuit.

In zijn beginjaren speelde Clive bij de popformatie Any Trouble. Als geëngageerd tekstschrijver was hij echter ontevreden over de geringe belangstelling voor tekst bij het grote publiek. "Het poppubliek is, in tegenstelling tot ons, niet zo geïnteresseerd in de tekst", zei hij ons na de voorstelling. "Ze vinden de tekst niet zo belangrijk. In het popcircuit bereik je wel veel mensen, maar je teksten blijven zonder effect." Als folkzanger ben je echter wel gebonden aan een intiem spel. Financieel kunnen slechts een paar muzikanten het zich veroorloven om met een grote band naar het buitenland te trekken. Vandaar de gezelligheid in de foyer voor een kleine schare fans.

Gregson speelde een tijdje bij Richard Thompson, waar hij als gitarist, vocalist

en toetsenman actief was. In '85 ontmoette hij de zangeres Christina Collister in de nachtclubs van Manchester. Hij nam haar mee naar de band van Thompson, maar al spoedig kreeg hij zin in een solo-elpee, waarop Collister als achtergrondzangeres meewerkte. Vanaf dan ontwikkelte hij een eigen soort folk. Gregson zelf vindt dat hij eigenlijk geen folkmuziek maakt. "Het is evenveel rock of pop als folk. De meeste mensen hebben problemen om ons ergens in een genre onder te brengen. We ondergingen invloeden uit verschillende genres."

Als muzikant trad Gregson pas ruim in de belangstelling vanaf de samenwerking met zangeres Christina Collister, die over een op maat gesneden stem beschikt om zijn gevoelige en aangrijpende songs te vertolken. Sinds '85 bouwden ze

samen een indrukwekkend repertoire op en brachten ze drie elpees uit. Hun tweede album, 'A Change of Weather', werd entoesiast onthaald bij het folkpubliek. Er kwam zelf belangstelling van buitenaf, wat hen enkele TV-optredens opleverde.

De teksten van Gregson zijn duidelijk geëngageerd. Het duo schreef bijvoorbeeld enkele songs voor een nog uit te zenden BBC-reeks rond mensen die in een 'sweat shop' werken. Die shops zijn werkplaatsen waar tekstiel vervaardigd wordt tegen een hongerloon. Gregson zegt dat het een sociale realiteit is die door de politieke overheid, in casu Thatcher, wordt ontkend. De BBC slaagde erin om met verborgen camera's het mensonwaardig leven van de mensen die er in benarde werkomstandigheden werkten te volgen. Zangeres Collister meent dan ook dat er duidelijk een boodschap in hun muziek zit. "Ikzelf schrijf geen teksten, maar ik vind het heel belangrijk dat Clive goede teksten maakt. Ik probeer ze op zo'n manier te vertolken dat ze het publiek bewegen, beïnvloeden."

Het duo zit met die aanpak zeker niet in een isolement. Vanaf de punk-periode hebben Engelse muzikanten hun ongenoegen geuit over wanoestanden, maar ze worden meestal door de nationale pers en televisie doodgezwegen. Volgens zanger Billy Bragg gaan heel wat Engelse songs tegenwoordig de politieke toer op omwille van het liberalisme van Thatcher. Collister kan het daarmee wel eens zijn. "Ik denk dat de link kan gelegd worden. Door het extreem liberalisme van Thatcher ontstaan inderdaad meer liedjes uit ongenoegen met haar beleid. In onze teksten is dat ook merkbaar."

Koen Hendrickx
Bart Van Herck

LEZERS BRIEVEN

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten)aktualiteit. Anonieme brieven komen 'nooit in aanmerking: de schrijver moet steeds naam, studiejaar en adres bekendmaken. Slechts uitzonderlijk, en na uitdrukkelijk en gemotiveerd verzoek, kunnen ze weggelaten worden in Veto.

Brieven die langer zijn dan 35 regels van 68 aanslagen (spaties inbegrepen; dit komt overeen met ±1,5 getikte blz. met dubbele interlinie) worden in principe ingekort. De redactie behoudt zich het recht voor brieven niet te plaatsen.

WELLES

Het artikel van Bart Van Herck over '10 jaar Universitaire Werkgroep Literatuur' is in grote lijnen zeker juist. Twee punten vergen nochtans precisering. De klemtoon hoeft niet zozeer op mijn persoon gelegd: aan onze activiteiten 1989-90 werken zo'n 24 auteurs, professoren en journalisten mee. Het tijdschrift 'WEL' is al evenmin een eenmanszaak. Wat de relatie tot de universiteit betreft: de UWV ontstond inderdaad uit het Stuc, heeft er nog goede contacten mee. Een en ander vindt men weerspiegeld in het bestuur: L. Baisier en V. Hoorens zijn assistent, J. Staes monitor, A. Warminier professor. Van de redactieleden zijn 5 op 7 universitair. En wat ons publiek betreft...

De binding met de universiteit is er dus een van mensen, indien niet van middelen. Rector R. Dillemans schreef een voorwoord voor het jubileumnummer. Hij mag meer doen.

Hans Devroe
Coördinator UWV

Sportkot

Naar aanleiding van het artikel over Apolloon in Veto nummer 9 van maandag 20 november 1989 de volgende

korrekities:

1. Onze fakbar, 'De Sportzak', is nooit failliet gegaan. De eigenaar, de heer Dewit-Vandesande, besloot eenvoudigweg het pand te verkopen. Dat er in het verleden soms 'problemen' waren met de boekhouding was in het geheel geen aanleiding tot faillissement.

2. Je kan niet stellen dat er 'nooit' ledenlijsten bij de griffie werden neergelegd. Soms gebeurde dat wel (bv. olv praeses Wim Dankaerts), soms niet.

3. De erfenis die praeses Dankaerts ('88-'89) en ik ('89-'90) in de schoot geworpen kregen had alles weg van een enorme puinhoop. Voorzichtig gesteld bedroeg de schuld begin academiejaar '88 (alle leningen en alle uit het verleden opdoemende facturen meegerkend) iets meer dan een miljoen. Dankaerts speelde het klaar om daarvan ongeveer 600.000 frank af te betalen. Wij (het Stroke-presidium) moeten proberen het resterende half miljoen te derven.

4. Al bij al mag je zeggen dat (ongeacht de details van het verhaal) de titel van het Veto artikel 'Onkunde of misbruik van vertrouwen?' het recente Apolloon-verleden mooi weergeeft.

Gert Van Mol
praeses Apolloon '89-'90

Veto Jaargang 16, nr. 11, 4 december 1989

's Meiersstraat 5, 3000 Leuven, (016/22.44.38)

Ver. uitg. Walter Pauli, 's Meiersstraat 5, Leuven

Hoofdredactie: Johan Reyniers

Redaktiesekretaris: Walter Pauli

Redactie: Koen Hendrickx, Luc Janssens, Erik Paredis,

Jan Van der Linden, Tine Van Heesvelde, Stef Wauters

Doka: Hendrik Delagrane, Marie-Christine Rondou

Tekeningen: Mephisto

Lay-out en vormgeving: Donatienne Brasseur, Lut De Boel,

Koen Hendrickx, Luc Janssens, Stefan Moens, Erik Paredis,

Walter Pauli, Ronny Tielen, Jan Van der Linden, Stef Wauters

Medewerkers: Sigrid Bousset, Bart Capéau, Paul Demets,

Hilde Lenie, Stefan Moens, Els Van de Perre, Bart Van Herck, Annelies Van Look

Eindredactie: Stefan Moens, Erik Paredis

Zetwerk en publiciteit: Alfaset Leuven (016/22.04.66)

Drukkerij: Rotatyp Brussel (10.000 eksemplaren)

ISSN-nummer: 0773-5162

Abonnementen: Studenten: 250,-; niet-studenten: 300,-; steun vanaf 600,-;

over te schrijven op rek. nr. 001-0959719-77

Agenda en Ad Valvas: Ten laatste vrijdag voor verschijnen om 18.00 uur op het redaktieadres bezorgen

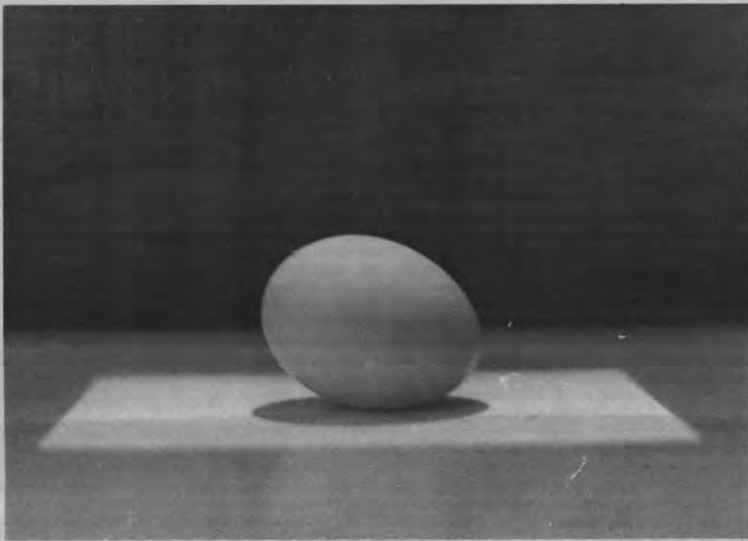
Redaktievergadering: iedere vrijdagnamiddag om 15.00 uur

Kolofon

de kerstman winkelt verstandig

TIENSESTRAAT 129, 134-138 3000 LEUVEN

advertentie

Paaseksamens ter discussie

Of 1 plus 1 wel 2 is

In de meeste fakulteiten van onze universiteit laaien op het moment de discussies rond het plan Dillemans – het plan om het onderwijsaanbod van onze universiteit drastisch te hervormen – hoog op. In dat plan van de rektor vind je ook voorstellen om het akademiejaar opnieuw in te delen, maar er wordt met geen woord gerept over paaseksamens. En dat waarschijnlijk in de hoop ze in stilte af te voeren. Naar aanleiding daarvan worden in heel wat kringen – onder andere Politika en Romania – vurige debatten rond deze examens gehouden. Ook op Kringraad wordt de discussie rond paaseksamens opnieuw grondig gevoerd. Niet alle studenten blijken immers zo gelukkig te zijn met het huidige standpunt van de studentenkoepel, die liever geen paaseksamens ziet. Juist daarom mag dit standpunt, met alle nuances erbij, hier wel verduidelijkt worden.

Paaseksamens zijn er in de eerste plaats gekomen op vraag van de studenten zelf. Ook nu blijven de fakulteiten louter en alleen het belang van de studenten inroepen om het organiseren van paaseksamens te verantwoorden. Een grotere spreiding over het jaar, en dus meer bloktijd per vak, worden als vanzelfsprekend gekoppeld aan grotere slaagkansen en verlaging van de studiestress.

Intern wordt echter ook het belang van de professoren als een belangrijk argument voor paaseksamens aangehaald. In een vorig artikel over dit onderwerp (21-03-88) citeerde Veto reeds uit het *Verslag van de commissie examenlast* van december 1981: "Bij de organisatie van vooreksamens (bijvoorbeeld Pasen) dient de nodige soepelheid gehanteerd te worden om terdege rekening te houden

met de wensen van de zwaar belaste examinatoren. Ook wanneer dit in een bestaande regeling niet eenvoudig is, moet de vereiste flexibiliteit en creativiteit aan de dag worden gelegd om aan deze desiderata tegemoet te komen."

Dat het ook voor de studenten belangrijk is dat de examinatoren tijdens de examenperiode niet oververmoeid en overgestresseerd geraken, staat buiten kijf. Maar het vaak gebruikte argument dat onze professoren in verhouding tot andere universiteiten meer tijd moeten steken in het examineren, en zo een achterstand oplopen op het vlak van onderzoek, is gevaarlijk. Het mag zeker niet gebruikt worden om de onderwijsopdracht van de universiteit, waarvan de examens een onderdeel zijn, te gaan verwaarlozen. Onderwijs en onderzoek

zijn twee even belangrijke taken van de universiteit binnen de maatschappij. Degelijk onderwijs is trouwens een noodzaak voor het voortbestaan van degelijk onderzoek.

De discussie over paaseksamens moet zich beperken tot wat werkelijk relevant is, namelijk de kwaliteit van het onderwijs, en de mogelijke implicaties voor de student. Is de gemiddelde student er werkelijk bij gebaat dat hij reeds in april examens kan afleggen? Velen denken van wel. Door het organiseren van vooruitgeschoven examens krijgt men meer tijd om zich beter voor te bereiden op de finale confrontatie met de prof, en bovendien hebben nogal wat traditionele paaseksamens de naam zware buisvakken te zijn. Al die examens samendrukken in één zittijd zou moordend zijn.

Spreiding van examens over verschillende examenperiodes is dus noodzakelijk om de examenstress, waarvan volgens onderzoek van studentendokter Bracke nog steeds 30 à 40 procent van de studenten serieus last hebben, te drukken. Maar niet iedereen gaat daarmee akkoord. Volgens nogal wat mensen is één plus één twee, en dus betekenen twee examenperiodes twee maal zoveel stress. Men kan echter niet ontkennen dat een op één maand geconcentreerde examenperiode veel intenser is. Uit het aantal studenten die slagen in een volledige tweede zit – die kunnen ze op verschillende redenen gekregen hebben – blijkt duidelijk dat weinigen zo'n intense examenperiode aankunnen.

De oplossing voor het stressprobleem is dan ook het werkelijk fakultatief maken van de paaseksamens. Zij die opteren voor een kortere, en daardoor zeer stresserende examens, leggen al hun examens af in juni. De anderen kunnen hun examens – en daardoor ook de stress – spreiden over twee periodes. Rest natuurlijk het probleem dat paaseksamens op dit moment in vele fakulteiten niet bepaald fakultatief zijn. Integendeel zelfs, op vele plaatsen zijn paaseksamens in facto verplicht. Dat gaat regelrecht in tegen het examenreglement, waarin uitdrukkelijk staat dat paaseksamens fakultatief moeten zijn.

Een juiste toepassing van het examenreglement, is hier een dringende noodzaak. Het terug organiseren van de paaseksamens in juni vormt trouwens praktisch gezien geen enkel probleem. Men kan er bijvoorbeeld de eerste week van de juni-zittijd voor uittrekken, op voorwaarde natuurlijk dat er dan ook genoeg recuperatie voorzien wordt. Drie zware examens op drie of vier dagen tijd kan niet.

Fakultatieve paaseksamens zouden dus het alternatief kunnen zijn. Alleen is dan het probleem van studiedrukverhoging nog niet opgelost. Het doeceren-eksamineerregiment van de professoren speelt immers een belangrijke rol in de ongecontroleerde groei van de studiedruk. Beter kennis wordt vaak gezien als meer detailistische kennis. Een student die meer tijd heeft zal dus meer details gaan studeren, omdat hij weet dat hij zo betere resultaten kan halen. Een docent die gewaar wordt dat meer studenten, doordat ze zich langer hebben kunnen

Loko gek

◀ vervolg van p.1

kwenties: het kompromis van '88 bestaat niet meer, de hele discussie over meerdere stemmen voor grote kringen moet dan van voor af aan herbeginnen. Het is merkwaardig hoe vooral de grote kringen die deze OAV's samengeroepen hebben, hameren op de punten van het kompromis die hun in de kaart spelen. Maar daarnaast weigeren ze en punt dat *terzelfdertijd* werd overeengekomen, in een kompromis dat een heel pakket omvat, te aksepteren. Daarmee wordt het hele kompromis *de facto* opgeblazen.

Wie dacht dat daarmee de vergadering afgelopen was, sloeg de bal mis. Ondanks de nog niet opgeloste discussie rond de al dan niet twee-derde-meerderheid voor statutaire wijzigingen, kon er volgens sommige aanwezigen toch nog over de resterende Veto-vragen gestemd worden. Lannoo zag het als "tijdwinst":

als we nu stemmen, kunnen we op de volgende OAV meteen zien wat we beslist hebben." Dat is natuurlijk onzin: eerst stemmen, en pas later de konklusies trekken. Immers: je weet nog niet of de voorstellen een gewone of een tweede-meerderheid moeten halen. Psychologie bracht bovendien nog in dat zo'n stemming de discussie over de twee-derde of de presidia kan beïnvloeden. Dat argument liep vast op de stelling van tegenstanders, dat de kringstandpunten er toch al waren, en er dus onmiddellijk kon worden gestemd. En geloof het of niet... er is gestemd.

Konklusie van al dat gepalaver voor Veto? Geen zinnig mens kan dit soort vergaderingen nog ernstig nemen. Omdat de spelregels op zo'n grove manier met de voeten worden getreden, heeft de OAV van vrijdag geen enkele waarde. Maar omdat iedereen zichzelf au sérieux blijft nemen, zal dat hier niemand over de lippen komen.

Johnan Reyniers

voorbereiden, aan zijn eisen voldoen, zal heel waarschijnlijk zijn eisen hoger gaan stellen, of nog meer details gaan vragen. Een vicieuze cirkel dus, waardoor heel wat vakken tot mastodonten zijn uitgegroeid.

Eksamenpreiding werkt dus duidelijk meer encyclopedische kennis in de hand. Dat is helemaal niet in overeenstemming met onze vraag naar meer nadruk op de methode in het doeceren-eksamineerregiment, noch met de doelstellingen van de operatie rationalisatie van Dillemans. Sommige mensen beweren dat door het afschaffen van paaseksamens de professen wel verplicht zullen zijn zich in die zin aan te passen. Het is in ieder geval een illusie dat zij dat op korte termijn uit zichzelf zullen doen. Er zouden, zeker de eerste jaren, door deze politiek heel wat slachtoffers vallen bij de studenten.

Men kan hier argumenteren dat dit opgevangen kan worden door een vangnet: er bestaan goede statistische methoden of abnormale slaagcijfers om te rekenen naar normale. Het is echter veel fundamenteeler om vooreerst een verandering van de mentaliteit van de professen bij het examineren na te streven. Als zij minder de nadruk zouden leggen op details, en meer op inzicht en methode, zou dit voor de studenten minder verwerkingsstijd tijdens de examenperiode vragen. Zo zou de enorme piek in de studiedruk tijdens deze periode afgevlakt kunnen worden.

Wel zou dit van de studenten een meer regelmatige en intense studie doorheen het jaar vragen. Dat leidt immers tot een meer bekwijvende, en ook meer

inzichtelijke kennis. Het vraagt ook meer planning, maar dat is ook een facet van onze opleiding. Op het moment wordt tengevolge van een slechte planning in verhouding overdreven veel tijd gestoken in de vakken die met Pasen afgelegd worden. Bij een afschaffing van de paaseksamens is het natuurlijk oppassen geboden om niet te laat te beginnen met de blok. Een goede studiebegeleiding, zeker in de kandidaturen, moet dit echter kunnen opvangen.

De uiteindelijke doelstelling van de discussie in de kringen rond paaseksamens, blijft uiteraard een grondige hervorming van ons onderwijs, waarbij zowel de kwaliteit – en niet de kwantiteit – van onze kennis moet stijgen, als de studiedruk verminderen. Enkel de paaseksamens afschaffen is daarvoor niet het aangewezen middel. Het zou wel een begeleidende maatregel moeten zijn om het hierboven geschetste groei-effect tegen te gaan.

De reeds vaak besproken en dikwijls vergeuisde operatie rationalisatie moet worden aangewend om het onderwijs aan de KU Leuven te verbeteren. Veel studenten zijn bang, en misschien wel terecht, dat de operatie voor hen een lege ballon zal blijven. Het is dan ook begrijpelijk dat zij de eventuele beslissing tot afschaffen van de paaseksamens niet zomaar willen koppelen aan een plan waar ze niet echt in geloven. Voor hen moeten er op fakultair niveau beslissingen genomen worden, waar met hun situatie kan rekening gehouden worden.

Luc Christiaensen
Gert Van Eschche

ARRESTATIE VLUCHTELINGEN OP HET OCMW

Vesaliusstraat – De wet verplicht de OCMW's om iedereen die in hun gemeente verblijft en die behoeftig is, bijstand te verlenen. Die intentie tot hulp loopt vooral spaak als politieke vluchtelingen zich aanmelden. Enkele jaren terug moest de staatssecretaris Miet Smet echt 'leuren' om de politieke vluchtelingen ergens geplaatst te krijgen. Ook het OCMW van Leuven is niet happig om veel geld aan vluchtelingen te besteden. Op de zitting van 6 september werd beslist dat alle vluchtelingen die nog een uitkering willen krijgen, zich eerst moeten aanmelden op de Dienst Vreemdelingenzaken. Iedereen die niet meer in orde was met z'n verblijfsvergunning werd daar onmiddellijk gearresteerd: de OCMW-maatregel diende blijkbaar als valstrik om vluchtelingen bij de vreemdelingpolitie te brengen. Toen die eerste arrestaties de andere vluchtelingen ter ore kwamen, had dat natuurlijk als resultaat dat de meesten aan dat bevel geen gevolg meer gaven, maar zo ook hun OCMW-steen verlorren.

Berfi Mensah, een alleenstaande Ghanese politieke vluchteling, wilde zijn steun echter wel behouden en besloot zichzelf te verdedigen bij de Bijzondere Commissie van de Sociale Dienst. Op 7 november wachtte hem echter een pijnlijke verrassing: men was op de Sociale Dienst helemaal niet bereid om te luisteren. Voorzitter Sprockels diskuteerde daar met argumenten als: "Ik ga toch ook niet naar Ghana om daar eeten te regeren te vragen" en "U kan een uitkering krijgen als u een aanvraag doet tot repatriëring". Berfi Mensah – moet het nog gezegd – kreeg géén uitkering.

Het werd nog hallucinanter toen hij buitenkwam. Mensah en een begeleider van vzw Open Grenzen (een organisatie die de belangen van vluchtelingen verdedigt) merkten onmiddellijk dat ze gevolgd werden door een wagen, die zij die morgen ook al gezien hadden. Zij vreesden het ergste, en begonnen in de richting van de Kampus Van Evenstraat te lopen. De auto zette onmiddellijk de achtervolging in: het bleek om rijkswacht en BOBE gaan. Op universitair terrein – op privé-gebied dus – werd Berfi klem gereden en door 7 (zeven) dienders gearresteerd.

Deze gang van zaken doet toch enige vragen rijzen. Hoe weten rijkswacht en BOB dat een bepaalde Ghanese vluchteling naar een gemeentelijke dienst gaat, tenzij zij door iemand van die diensten ingelicht zijn? Vluchtelingen kunnen blijkbaar geen beroep meer doen op de Belgische rechtsinstellingen: ze lopen steeds het gevaar om gearresteerd te worden. Berfi Mensah is immers geen geïsoleerd geval. Het OCMW van Leuven funktioneert als een echte *Julka* voor vluchtelingen, die vol vertrouwen naar de 'officiële instanties' gaan. Je zou voor minder het vertrouwen in onze 'democratische instellingen' verliezen.

(WP/AVL)

- Wo 6/12 om 22.00 u: LBK-Sinterklaas-TD in den Thier, ink. 50/70.

Germania

- Ma 4/12 om 20.00 u: Presidiumvergadering op de permanentie, iedereen welkom.
- Do 7/12: Kaas- en wijnavond 1e lic., in zaal Albatros.
- Vr 8/12 om 20.00 u: Vertrek Berlijn.

Apolloon

- Elke dinsdag- en woensdagavond: Sportzak! Waar? Wink-klub (naast de Wink, Pater Damiaanplein).
- Do 7/12: Sint-Niklaasfeest in Gymnasium (Sportkot); daarna TD in de Thier.

Pedagogische Kring

- Ma 4/12 om 20.00 u: Statutaire Kringvergadering, in de Tiensestr. 115.
- Do 7/12 om 21.00 u: Country- en Westernavond, in de Schrabbel.

Psychologische Kring

- Wo 6/12 om 21.00 u: Raad van Beheer van de vzw Psychologie, in het Kringlokaal.
- Do 7/12 om 21.00 u: Sint-ult in de Shrink, ink. gratis.

AD
VALVAS

Politika

- Di 5/12 om 20.30 u: Gespreksavond met Eric Van Rompuy (CVP), in het Politika-koffie, org. Werkgr. Actualiteit.

Historia

- Ma 4/12 om 21.00 u: Risk-manches, tweede ronde, in de permanentie.
- Di 5/12 om 21.30 u: De Sint komt voor alle brave Historiaantjes in de Fak.
- Wo 6/12: Volleybal 2K-An en 1LA-Ass.
- Do 7/12 om 21.00 u: Danskursus in het Arenberginstituut.

Economika

- Do 7/12: Fuif 1ste jaar HIR met optreden van 'Stanley meets Livingstone', in zaal Ons Huis, Goudbloemstraat 28.

Landbouwing

- Di 5/12: Breughelavond in de Gnorl, kaarten 175 fr.

De betekenis van Walschap

Méer dan 'ambras met den onderpastoor'

Walschap staat weer volop in de belangstelling. Spreken van een Walschap-revival lijkt niet overdreven. Reeds voor zijn dood werd hij gehuldigd met een eredoctoraat aan de VUB. Zijn Verzamelde Werk wordt volop uitgegeven bij Manteau – en wordt ook nog gekocht. Maar wordt Walschap ook gelezen? Hoe actueel is hij vandaag nog? Hierover vond in het Oratorienhof een paneelgesprek plaats met Jos Borré, Roger Binnemans en Jooris Van Hulle. Moderator was een nogal stuntelige en verwarde Filip Rogiers.

De belangstelling die Walschap tegenwoordig geniet, mocht wel eens kritisch onder de loupe genomen worden, aldus moderator Filip Rogiers (kritiek bij Knack). Walschap is een literair monument. Een monument jawel, maar dan ook letterlijk te verstaan en als zodanig verstaan en statisch? Is zijn betekenis op dit moment niet louter historisch of is hij nog steeds en blijvend actueel? Is Walschaps taal en tematiek niet te Vlaams? Zijn taal te dialectisch, te volks? Lijkt zijn konflikt met de kerk voor ons niet eerder op een anakronisme? Was Walschap als een Don Quichot te vechten tegen windmolens. Steunt waardering of onbegrip niet vaak op verkeerd geïnterpreteerde aspecten, zoals bijvoorbeeld zijn vrijzinnigheid?

Topptien

Of Walschap nog gelezen wordt? Volgens Roger Binnemans (koördinerend redakteur bij Manteau) wordt hij in ieder geval verkocht. "Laten we stellen dat er een konstante belangstelling is geweest voor Walschap, maar ik zeg er wel bij dat die belangstelling nooit overwelvend is geweest. Walschap werd nooit tot de top tien gerekend, als zoiets behalve als maatstaf moet worden gehanteerd." Zijn grote werken waren echter steeds in herdruk. Walschap blijkt wel bekend te zijn bij een breed publiek. "De ontdekking van

Walschap is wel degelijk achter de rug", merkt Jos Borré (kritiek bij De Morgen) op. Hij publiceerde veel in bekende kanalen. Al dat werk is nog relatief beschikbaar. Maar juist met deze bekendheid schort er iets.

De misverstanden over Walschap berusten niet op het feit dat het werk niet gekend zou zijn, wel bij de talloze vooroordelen en a priori tegenover zijn werk. Alles is van horen zeggen. Wat gemeengoed geworden was, strookt niet meer met de huidige literatuurervaring. Borré: "Ik zou vooral willen pleiten voor een meer eigentijdse, nieuwe lektuur van Walschap. Misschien wel los van de schaduw die zijn konflikt met de kerk over zijn werk heeft geworpen... Laten we eens proberen om dat werk onbevooroordeeld te lezen." Zo beschouwt hij Zuster Virgilia helemaal niet als een heiligenleven met hoop op bekering, maar als een pleidooi voor tolerantie waarin pertinente dingen worden gezegd over vrijzinnigheid, seksualiteit, man-vrouw-verhouding.

Rogiers stemt in met de soms karikatuurale en weinig genuanceerde voorstelling van Walschaps werk in de kritiek van vandaag, zowel in taal als tematiek.

Weerberichten

Borré: "Walschap heeft ooit gezegd: 'De roman is een verhaal en niets anders.' Met die uitspraak moeten we opletten, want dat heeft hij niet zo letterlijk bedoeld: het verhaal moest volgens hem ook goed geschreven zijn. Uiteindelijk werd hij gekonfronteerd met de invloed van de nieuwe roman op het einde van de jaren zestig en heeft hij daar het failliet van het verhaal moeten zien." Walschap probeerde de inhoud te vernieuwen, niet de vorm. Hij ging er natuurlijk wel vanuit dat een schrijver het moest kunnen zeggen.

Tegenover Binnemans' bewering dat het werk van Walschap een frisse, gediversifieerde indruk nalaat, "het zijn geen literaire weerberichten", plaatst Rogiers een uitspraak van Kristien Hemmerchts: zij beweerde het moeilijk te hebben met het dialectische Nederlands. Binnemans: "De taal zal dialect-

tisch zijn, wanneer een personage dat nodig heeft. En als er mensen zijn en jouen en over een oom praten, dan klopt er iets niet bij Walschap. Het taalgebruik heeft zijn functie."

Innerlijke strijd, geloofstwijfel en strijd om geestelijke vrijheid zijn terugkerende motieven in het werk van Walschap. Maar al te dikwijls wordt zijn tematiek vernauwd tot "ambras met den onderpastoor", Walschap en zijn konflikt met de kerk. Binnemans: "Het is een

groot misverstand dat de geloofskrisis zou veroorzaakt zijn door de klerus. Zijn geloofskrisis is veroorzaakt door hemzelf. Hij is op een bepaald ogenblik in zijn geestelijke ontwikkeling voor zichzelf tot de konklusie gekomen: dit is verlatend, dit kan ik niet geloven en wie mij oplegt dat te geloven, die verwerp ik."

Spek

De echt goede katholieke literatuurkritici uit die tijd, hadden weinig moeite zijn werken te aanvaarden. Wanneer men zijn tematiek echter verrijmt tot strijd tegen de dogma's, strijd tegen de hypokrisie, is zijn werk nog verrassend actueel. Borré: "De romans die we nu lezen als historische romans in een historische kontekst, met tematiek van toen, bevatten ook een algemeen-menselijke kern." De strijd tegen het ongelof is niet de enige problematiek. Walschap ondergaat het lot van de begaafde

polemist die zijn twijfel verwoordt en afstand probeert te nemen van dogma's. Borré nuanceert: "Ik zou liever 'twijfel' vervangen door 'vragen': vragen naar de waarheid van het geloof, de intellectuele soevereiniteit van de mens. Walschap heeft het katoliek denken aanvankelijk willen verruimen, niet vernieuwen. Hij deed niet aan partijpolitiek, maar verkondigde een ideologie."

Walschap heeft veel invloed gehad en zijn drang naar intellectuele vrijheid blijft actueel. Van Hulle: "Ik vind dat het geen zin heeft dat bepaalde zulen een schrijver gaan annexeren. Laat het werk spreken van die man, zoals hij het verwoordt heeft." Ook zonder 'onderpastoor' zou Walschap geëvolueerd zijn tot een gematigd, humanistisch-katoliek auteur, niet praktizerend katoliek, maar met een ruime kijkt, speleleer Borré.

Stefan Moens
Els Van de Perre

VOORJAARSONTWAKEN - Na Het Heengaan in een regie van Ritsema, te zien tijdens het voorbije Klapstuk, kan je binnenkort opnieuw gaan kijken naar jonge acteurs tussen 15 en 18 jaar. Dit keer onder leiding van Lucas Vandervorst, regisseur bij De Tijd. Zij brengen Voorjaarsontwaken, een laat-negentiende-eeuwse werk van de Duitser Frank Wedekind. Het stuk is dan ook volop gestuurd in het Viktoriaans tijdperk, waar seks en genot taboe zijn, ouders en leraars hypokriet, tieners onwetend en hopeloos op zoek naar zichzelf. Hen wordt koppig voorgelogen dat baby's door de oetevaar worden gebracht en gevoelslos voor het andere geslacht des duivels zijn. De gevolgen van deze opgedrongen schijnmoraal zijn katastrofaal: abortus,

zelfmoord, radeloosheid. Alle problemen binnen het sociaal-psychologisch klimaat rond de eeuwwisseling op een hoop gegooid. 'Een kindertragedie', zo luidt de ondertitel van Wedekinds werk.

Ondanks de overdadige tematiek en de wat schoolse speelstijl van sommige acteurs maakt de produktie indruk door de goede regie en de schitterende ensceering. De neutraliteit van decor en kledij – alles is wit – geeft de voorstelling een universeel karakter. Anderzijds wordt de toeschouwer daardoor op het verkeerde been gezet: wie er zich niet van bewust is dat het stuk 100 jaar geleden werd geschreven, vindt het ongetwijfeld zeer merkwaardig dat een tiener van 15 niet weet dat er eerst één en ander moet gebeuren vóór er een baby is. (SB)

De wetenschap spreekt tot u

Over de Spinragwouden van Proteïnewoorden

Wie Leo Vroman als gast-spreker uitnodigt, kan wel eens voor verrassingen komen te staan: je kan je net zo goed aan een uiteenzetting over fibrogeen of de Hagemanfaktor als aan een lezing over poëzie verwachten. Het toont aan dat de wetenschapper Vroman en de kunstenaar elkaar helemaal niet in de weg zitten. Zijn werk kan gerekend worden tot de lange traditie van de didaktische poëzie. Ook zijn laatste bundel, 'Dierbare ondeelbaarheid', bevat een groot aantal gedichten met een sterke moraal. Naar aanleiding van het festival 'Poëzie en Wetenschap' probeerde Veto een stukje wijzer te worden.

Veto: In het gedicht 'Hoe zeventig te worden', dat ongeveer vijftig jaar geleden verscheen, schreef je wat zorgelijk over de ouderdom. Dan zou je verwachten dat, nu je die leeftijd ruim bereikt hebt, de dood op een afstand probeert te houden. Je blijft de dood echter met vrolijkheid bezigen. Heb je er dan geen angst voor?

Vroman: «Als bioloog ben ik altijd gefascineerd geweest door de dood, en ook heb ik soms wel het gevoel dat het leven schijnbaar veel gekompliceerder is dan de dood. Maar toch kan ik nog altijd pijn voelen als ik jonge mensen zie, pijn om de vergankelijkheid. Maar voor mezelf is dat niet zo belangrijk meer, omdat ik me steeds vergankelijker voel worden. Ik vind het ook niet belangrijk dat veel gedichten van me bewaard zullen blijven in de tijd, al is dat een van de redenen waarom ik ging schrijven. En op mijn werk worden de apparaten die ik gebruik ook niet door anderen overgenomen. Ze zijn allemaal het meest op hun eigen werk gesteld.»

Konijnen

Veto: Voor onderzoek moet je vaak dieren doden. In je boek 'Bloed' schreef je hoe vreselijk je het vond het mes in de dieren te zetten. Je kende je konijnen persoonlijk. Later schreef je dat weedheid een uiting kan zijn van de behoefte te willen experimenteren. Heb je de liefde voor de dieren afgezworen?

Vroman: «Biologen zijn sterk vertroemd met het fenomeen: van beesten houden en ze toch opensnijden om te zien hoe het werkt. Waarom zou je je iemand op wie je verliefd raakt niet

opengesneden kunnen voorstellen? Vaak worden we ons pas tijdens een ziekte van de ingewikkeldheid van ons lichaam bewust. Pas als er iets niet meer is, weet je wat het geweest is. Mijn leven zal maar mooi worden, denk ik, wanneer ik er niet meer ben. Dat is vooral interessant voor mijn uitgever.»

Veto: Daarmee had je het over verliefdheid. Als je schrijft 'En wat jij bent ook dat ben ik', dan spreekt daar een holistische visie uit, maar anderzijds schreef je wel dat jij eerder wil sterven dan je vrouw Tineke. Dan zit zij toch maar alleen met het verdriet.

Vroman: «Misschien is het verdriet alleen achter te blijven ook wel de moeite waard. Langdurige treurigheid kun je aan dankzij het feit dat je 's nachts slaapt en overdag probeert van er niet aan te denken. Tijdens de pauzes wordt er gedanst. Maar de echte reden waarom ik eerder wil sterven is, dat ik al twee keer in de ogen van de dood heb gekoken en dat helemaal niet erg vond. In het krijgsgevangenkamp in Osaka had ik een longontsteking die me bijna fataal werd. In mijn kortste verbeelding stond ik op een heuvel voor een huisje van brandglas. Er speelden ook kinderen, Chinese kinderen leek het. Het was winter, en alles straalde helderder uit.

Toen ik bijkwam, hoorde ik dat men mij die nacht bijna had opgegeven. Terwijl ik in dat hospitaal lag, is Osaka gebombardeerd. Er vielen bommen op het kamp, een ervan precies op de plaats waar ik, indien ik niet gehospitaliseerd was, zou gelegen hebben.»

Kanalen

Veto: Mensen die bijna dood zijn geweest, hebben het achteraf vaak over indringende visioenen. Is dit te vergelijken met 'bloemen in een vaas, die afgesneden toch nog een tijdje kunnen bloeien', zoals je ooit schreef?

Vroman: «Heel veel cellen hebben inderdaad niet onmiddellijk door dat het geel dood is en dat geldt zowel voor planten en dieren als voor mensen. Je moet bedenken dat hersenen de werkelijkheid altijd in delen verwerken. Het is dan ook niet meteen duidelijk hoe we het begrip 'tijd' en het biologische gevoel daarvoor kunnen verklaren. Misschien kun je daardoor het déjà-vu-gevoel interpreteren: er bestaan in het geheugen verschillende kanalen waarin je je iets herinnert. Als die kanalen echter in mekaar overvloeden, dan kan iets evenredig nu gebeurd zijn, vroeger, of jaren later. Maar misschien hangt alles precies op het schijnbaar chaotische manier samen.»

Veto: Probeer je via de poëzie wat te krijgen op die chaos?

Vroman: «Ik geloof er niet in dat de wereld chaos is, maar ik geloof eerder in de verbondenheid en de samenhang van alles. De mens is wél in staat het fragiele levenssysteem te vernietigen, en hij is daar ook druk mee bezig. Het kapitalisme is daarbij een handige handleiding. Ik wil opteren voor een vloeibare

opvatting van onszelf, ons lichaam, onze taal en onze werkelijkheid. Daarbij steun ik op een richting in de wiskunde die zich toch wel gedurfd 'de chaotika' is gaan noemen. De uitkomst van dat onderzoek is dat nog al wat chaotische processen veel geordender verlopen dan we denken. Met mijn gedachten waag ik me wel in het gebied van het ongeordende.»

Vervloeiing

Veto: Je voert ook vaak experimenten uit met taal, zoals in het gedicht 'Demomologiekaas' bijvoorbeeld. Is het je bedoeling die vloeibare mensopvatting in taal om te zetten?

Vroman: «Je kunt de regels van dat gedicht inderdaad zien als proteïnewoorden, waarin ik taal heb laten doen wat normaal de proteïnen voor ons doen: steeds opnieuw verbindingen vormen. Het ik en de werkelijkheid zijn dermate moeilijke stelsels, dat ze in ons gewone taalgebruik bijna niet zijn uit te drukken. Daarom moet ik mijn toevlucht nemen tot de spinragwouden van de proteïnewoorden. Het liefst zou ik ze in een soort krullende eiwitstructuur onderbrengen, maar dat lukt mij voorlopig niet.»

Veto: In die vervloeiing staat de mens steeds centraal. Wil je hem door middel van fabels en een moraal in je gedichten iets van je levensvisie laten zien?

Vroman: «Gedichten hebben een functie in de geschiedenis en staan nooit op zichzelf. Ik wil de liefde gestalte geven, zowel lichamelijk als geestelijk. Alles moet trillend, sidderend en glijdend in elkaar overgaan. Gedichten moeten levenstekens zijn, en dat wil ik aan de lezer duidelijk maken.»

Paul Demets

Wetenschapsbeleid in België

Een politiek van hakbijlen en paradepaardjes

Het wetenschappelijk onderzoek in België zit in het slop, en nog niet zo'n klein beetje. De financiële middelen die voor wetenschappelijk onderzoek worden uitgetrokken liggen ruim beneden het Europese gemiddelde en nemen zelfs nog af. Van continuïteit in het wetenschapsbeleid van de overheid is er bovendien nauwelijks sprake. De Vlaamse Gemeenschap heeft op dit moment zelfs geen minister meer die voor wetenschapsbeleid bevoegd is. Die toestanden hebben in het verleden natuurlijk wel reacties uitgelokt vanuit de wetenschappelijk wereld, maar de politici hebben aan dat protest nooit veel aandacht geschonken. *Focus Research*, een groep van jonge wetenschappers, wil daarin nu verandering brengen. Op zaterdag 9 december organiseren zij een 'Staten Generaal van het Wetenschappelijk Onderzoek' waarop de Belgische wetenschappers hun grieven en beleidsvoorstellen zullen formuleren. Maar of dat iets aan het Belgisch wetenschapsbeleid zal veranderen...

Een belangrijk deel van de problemen waarmee de Belgische vorsers worstelen, kan teruggebracht worden tot één simpel gegeven: geld. Of beter: het tekort eraan. In vergelijking met andere industrielanden geeft België beduidend minder uit aan wetenschappelijk onderzoek. Volgens een rapport uit 1988 van de Nationale Raad voor Wetenschapsbeleid (NRWB) besteedde België in 1985 ongeveer 81 miljard of 1,69% van zijn bruto binnenlands produkt (BBP) aan Research and Development (R&D). Dat ligt procentueel een stuk lager dan bijvoorbeeld in de USA, Japan en een hele trits Europese landen (zie tabel).

Gier

Wanneer je de Belgische bestedingen aan onderzoek opsplitst naar overheid en ondernemingen, valt het op hoe slecht de overheid presteert. Ze nam in 1985 0,61% van het BBP voor haar rekening, en dat was dan nog een topjaar. Ondertussen is dat cijfer nog gedaald, tot 0,52% in 1989. Een eenvoudig rekenommetje maakt duidelijk dat de privé-ondernemingen praktisch het dubbele uitgeven aan wetenschappelijk onderzoek. De NRW: "De gebrekkige overheidssteun is algemeen en betreft zowel fundamenteel onderzoek, als de ondersteuning van het technologisch onderzoek in de universiteiten en in de ondernemingen, als het gebrek aan research-initiatieven in de overheidssektor."

Waarom de overheid zo achterop blijft, is niet eenduidig te verklaren. Inspanningen op het gebied van wetenschapsbeleid zijn voor een politikus natuurlijk niet dadelijk van aard om hem een enorme stemmenwinst te bezorgen. In besparingsijd wordt wetenschap dan ook al snel een post om de hakbijlen in te zetten. Daarnaast zijn de bevoegdheden, zeker sinds de federalisering, zo versplinterd over talrijke departementen en ministers dat er van een coherent beleid geen sprake kan zijn. Voor Vlaanderen beslist tegenwoordig een *ministertentoonstelling* over de verdeling van de onderzoeksmiddelen. Een beleid dat het onderzoek

moet stimuleren, wordt zo in de praktijk onmogelijk.

De gierigheid van de overheid is niet zonder gevolgen. De onderzoeksinstituten die in principe van overheidssteun afhankelijk zijn - in eerste instantie de universiteiten - komen daardoor in nauwe schoentjes te zitten. Zij moeten noodgedwongen naar alternatieve financieringsbronnen gaan zoeken. Daarbij komen ze automatisch in de privésector terecht. Dat het bedrijfsleven inspanningen levert op het gebied van wetenschappelijk onderzoek is op zich geen slechte zaak. Men zou zelfs kunnen stellen dat het de taak van de industrie is om een deel van haar winsten aan innovatie te besteden.

Technologische innovaties zijn immers ondenkbaar zonder voorafgaand onderzoek. Omgekeerd is heel wat wetenschap niet mogelijk zonder technologische hoogstandjes. Denk maar aan het onderzoek op het gebied van supergeleiding of aan de experimenten met

Bestedingen aan onderzoek in procenten van het bruto binnenlands produkt (BBP) in 1985 (bron NRW, 1988)

Verenigde Staten	2,72%
Japan	2,56%
Duitsland	2,54%
Zweden	2,46%
Groot-Brittannië	2,28%
Zwitserland	2,28%
Frankrijk	2,15%
Nederland	2,03%
België	1,69%
Denemarken	1,14%
Italië	1,12%

houdt men dan ook liefst binnen het eigen bedrijf. In de VS kan men op het moment zelfs een patent nemen op wiskundige formules.

Alleen al omwille van de beperkingen die inherent zijn aan de financiering vanuit de bedrijfssector, is het noodzakelijk dat de overheid een actief wetenschapsbeleid voert. Op die manier kan zij ook haar prioriteiten in het beleid vastleggen. Maar ondanks het feit dat er in België wel een Nationale Raad voor Wetenschapsbeleid bestaat, is er helemaal geen plan dat vastlegt welke terreinen van het wetenschappelijk onderzoek als prioritaair beschouwd worden. Hopen dat we met onze beperkte geldelijke middelen en ons beperkt intellectueel potentieel de VS, Duitsland of Frankrijk kunnen volgen, is immers absurd. Op alle terreinen van het onderzoek bijblijven kan niet.

Dat is trouwens helemaal niet nodig: belangrijk is dat vastgesteld wordt welke onderzoeksterreinen in onze maatschappij noodzakelijk zijn en waar we ons willen op concentreren. Dat kan van land tot land verschillen: in de derde wereld is het landbouwonderzoek waarschijnlijk prioritaair ten opzichte van het industrieel onderzoek.

Snoepjes

Op basis van zo'n nationaal wetenschapsplan moet vastgesteld worden welke budgetten de komende decennia nodig zullen zijn en waaraan die besteed zullen worden. Met de toevalige sponsoring waarvan het onderzoek op dit moment al te vaak afhankelijk is, kan komaf gemaakt worden. Tot op vandaag heeft het Belgisch wetenschapsbeleid echter nog geld op tafel gebracht, noch prioriteiten gelegd. De opeenvolgende ministers van wetenschapsbeleid lanceren wel allemaal een persoonlijk 'groots' initiatief, maar daarbij blijft het. Typisch is dat er graag op modetrends wordt ingespeeld: ruimtevaart, supergeleiding, biotechnologie of geneeskunde kunnen niet klagen over de snoepjes die ze toegeschoven krijgen.

Bart Capéau
Erik Paredis

Focus Research

← vervolg van p.1

gen niet direct van originaliteit en doortastendheid.

Veto: Het is opmerkelijk dat jullie wel pleiten om meer middelen uit te trekken voor onderzoek, maar nergens concrete voorstellen doen over te leggen prioriteiten.

Callaerts: «In de commissies heeft men zich vooral met de globale discussie beziggehouden: welke veranderingen zijn noodzakelijk opdat er van een wetenschapsbeleid sprake zou kunnen zijn? Over akcentverschuivingen zal wel een ander gezegd worden op de Staten Generaal. Maar jullie weten ook dat politici zich meestal laten leiden door de principes 'wat kost het' en 'wat brengt het op'. Hun inhoudelijke prioriteiten zijn voor een stuk onderhevig aan modetrends. De grootste inspanningen gebeuren dan ook voor de toepasbare wetenschap. Het element 'winst' speelt een belangrijke rol. Vandaar dat wij ook een speciale commissie hebben opgericht rond het probleem van de humane wetenschappen. Welke strategie moet er uitgewerkt worden om tot een herwaardering te komen?»

Een belangrijke vraag uiteraard. Alleen is het antwoord van Focus Research niet al te duidelijk. Men komt uit de officieuze syntese niet veel verder dan de opmerking dat "onderzoekers meer moeten dialogeren met de samenleving en de samenleving moeten aanmoedigen om echte vragen te stellen". Verder denkt men er bijbaar aan om een Vragenbank of een Persburo Menswetenschappen op te richten. De eerste voorstellen rond de sociale taak van de wetenschap, de relatie tussen industrie en fundamenteel onderzoek of de communicatie tussen de wetenschappers en de rest van de wereld blijven ook allemaal vaagjes. Op het eerste zicht is het allemaal wat magertjes voor commissies van experts, maar hopelijk gaat het er zaterdag steviger aan toe.

Rond het probleem van het statuut van de wetenschappelijk onderzoeker is

Dat ligt anders voor het merendeel van het onderzoek in de humane wetenschappen. Humane wetenschappen is een zorgenkind op onderzoeksgebied. Onderzoek op het gebied van literatuur, filosofie, pedagogie, sociologie en noem maar op, ligt niet meteen in de markt. De economische relevantie en de winstaspecten van deze wetenschappen zijn niet meteen duidelijk en dus ook niet aantrekkelijk voor politici of bedrijven. Wanneer er toch speciale projecten gelanceerd worden voor deze richtingen, situeren die zich meestal in het gebied van *toegepast onderzoek*. 'Humane' onderzoek moet dienen om de positieve wetenschappen te ondersteunen of te legitimeren.

Guy Verhofstadt, minister van wetenschapsbeleid onder de vorige legislatuur, leverde daarvan enkele mooie voorbeelden. Zijn paradepaardjes waren de zogenaamde 'interuniversitaire attractiepolen', researchprogramma's waaronder verschillende universiteiten moesten samenwerken. De meeste 'attractiepolen' bleken zich in eksakte wetenschappen te situeren. De attractiepool voor bijvoorbeeld pedagogie had dan weer veel weg van het ontwerpen van een vernieuwde aggregatie-opleiding. Direct bruikbaar.

Hoe de toekomst van het wetenschapsbeleid in België eruit ziet, is natuurlijk onvoorspelbaar, maar sinds de federalisering is de structuur er in elk geval niet beter op geworden. Hugo Schiltz (VU) is naast minister van begroting ook minister van wetenschapsbeleid. Pierre Chevalier (PS) is staatssecretaris van Wetenschapsbeleid. Yvan Ylief (PS) is verantwoordelijk voor Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek in de Franse Gemeenschap. Aan Vlaamse kant is er zelfs geen minister meer die specifiek voor wetenschapsbeleid instaat.

Wie precies welke bevoegdheid heeft in dat soepje, hopen we u ooit nog eens te kunnen duidelijk maken. Wanneer ze er op de ministeries uitgeraakt zijn.

Bart Capéau
Erik Paredis

COMPUTERBEURS MET STUDENTENPRIJZEN

woensdag 6 december 14-18 u
donderdag 7 december 10-18 u

proclamatiezaal arenbergkasteel toegang gratis

advertentie

Pot

Een bijkomend probleem is de geheimhouding die dikwijls aan privee gefinancierd onderzoek verbonden is. Alle ontdekkingen zijn immers potentiële winstbronnen. Baanbrekend onderzoek dat op kosten van een bedrijf verricht is,

Bart Capéau
Erik Paredis

Luc Huyse over de beroepskansen van juristen

“Juristen zijn een plooibaar volkje”

De rechtsfaculteit gaat door voor één van de richtingen die het meest kansen op 'toekomst' biedt. Maar is de toekomst van afgestudeerde juristen wel zo zeker? Daarover heeft de Leuvense rechtsfaculteit onderzoek laten verrichten door professor Luc Huyse, een socioloog die verbonden is aan die faculteit. Vrijdag 24 november werd het lijvige onderzoeksrapport 'Werkkringen van juristen' voorgesteld. Op het eerste zicht bevestigt het onderzoek wat iedereen al dacht te weten: wie rechten gedaan heeft, moet niet bang zijn voor werkloosheid. Maar bij nader toezien is er toch wel wat aan de hand: de traditionele sectoren (advocaatuur, notariaat,...) trekken bijna geen afgestudeerde juristen meer aan. Rechtsstudenten zullen later vaak niet-juridisch werk moeten doen. En op dat vlak kunnen ze niet meer rekenen op een monopoliepositie.

Het onderzoek is verricht door de vorige jaar opgerichte onderzoeksinstituut 'Instituut Recht en Samenleving', waar Huyse lid van is. Een vraag die je daarbij kunt stellen: is het verantwoord dat een faculteit zoveel investeert in marktonderzoek?

Huyse: «De studie is zeker wetenschappelijk relevant. Ik zit al sinds 1982 in een soort workshop waarin vijftien landen vertegenwoordigd zijn. Wij verrichten daarin onderzoek naar wat juristen geacht worden te doen. Met de internationale werkgroep hebben we nu al drie boeken uitgegeven die over de *legal profession* gaan en waar we nagaan wat er door de samenleving van juristen verwacht wordt. De studie 'Werkkringen van juristen' is een naar de faculteit gericht verslag, maar de meer theoretische gegevens worden wel verder verwerkt. Dit onderzoek heeft dus twee gezichten.»

Van de 5248 studenten die tussen 1963 en 1985 afstudeerden aan de Leuvense rechtsfaculteit werden er 1482 aangeschreven. Ze kregen een vragenlijst met vragen over het opleidingsprofiel, de loopbaan, periodes van werkloosheid en personalia. Van die 1482 stuurden 1021 hun antwoordformulier in. Ook werden er twintig diepte-interviews verricht om meer gedetailleerde informatie te krijgen.

Uit het onderzoek blijkt dat afgestudeerde juristen in verschillende sectoren terecht kunnen. Er zijn de traditioneel juridische beroepen, waarin je niet of moeilijk terecht kunt zonder diploma in

de rechten, zoals advocatuur, notariaat, magistratuur en gerechtsdeurwaarders. Ook worden juristen in overheidsdienst genomen (op nationaal, regionaal, gewestelijk, provinciaal en gemeentelijk niveau, in de interkommunales,...). Juristen kunnen verder terecht in ongeveer elke sector van het bedrijfsleven. Tenslotte is de particuliere non-profit-sector (ziekenfondsen, werkgevers- en werknemersorganisaties,...) een mogelijke werkgever.

Met een diploma in de rechten kun je dus zowat overal terecht. Maar dat betekent helemaal niet dat afgestudeerde juristen een zorgeloze toekomst te wachten staat. Er zijn namelijk een aantal verschuivingen op de arbeidsmarkt voor juristen te melden.

Huyse: «Wat de traditionele afzetgebieden voor juristen en de overheid betreft, kun je gerust stellen dat die markten volgelopen zijn. Er is nog wel kans daar aan plaats te veroveren, natuurlijk, door de vervanging van degenen die op rust gaan, maar kansen op expansie zijn er niet meer. Ook niet in de particuliere non-profit-sector. Daar is zeker werk, maar de vraag is of het werk door juristen gedaan moet worden. Het probleem is namelijk dat ze in die sector niet behoorlijk betaald worden. De echte kansen op expansie situeren zich in het bedrijfsleven. Maar daar hebben de juristen geen bevoorrechte positie meer en zullen ze zich moeten waarmaken op niet-juridische terreinen. Het is zelfs zo dat heel wat juristen later uitsluitend niet-juridisch werk zullen verrichten.»

Veto: *Bestaat dan niet het gevaar dat de afzetmarkt van juristen op termijn dreigt te verdwijnen?*

Huyse: «Nee. Ik schat dat het bedrijfsleven de komende tien, vijftien jaar wel het aanbod van juristen zal opvangen. Je moet niet uit het oog verliezen dat juristen in vergelijking met bijvoorbeeld economen en ingenieurs een aantal troeven hebben.»

«Ten eerste: juristen halen gemakkelijker een tweede diploma. Daar is overigens weinig verdienste aan. Als bijvoorbeeld een econoom na zijn vier jaar studies nog het diploma rechten wil behalen, moet hij er de volle vijf jaar bij doen. Maar omgekeerd, een jurist die er economie bij wil doen, kan dat op veel kortere tijd.»

«Ook is het zo dat wie voor rechten kiest, zijn beroepskeuze vaak uistelt. Er wordt dan voor rechten gekozen om redenen van negatieve selectie: alles wat met wiskunde te maken heeft is te moeilijk en komt dus niet in aanmerking. Tegelijk wil men een diploma waarmee men later 'iets' kan doen. Die motivering verklaart voor een deel waarom zoveel eerste-kandidatuurstudenten afhaken. Maar tegelijk heeft het tot gevolg dat juristen een heel plooibaar volkje zijn: ze weten vaak ook na hun studies niet voor welk beroep ze gaan kiezen. Daarom die vlucht in het tweede diploma, maar ook die hogere flexibiliteit.»

Veto: *Is dat tweede diploma wel voor iedereen haalbaar? Na vijf jaar studies zullen de financieel minder draagkrachtige ouders niet geteerd zijn hun kinderen nog verder te laten studeren.*

Huyse: «Dat is één van de verrassingen van het onderzoek. Wij hadden inderdaad een correlatie verwacht tussen het

tweede diploma of bijscholing en sociale herkomst. Dat blijkt niet zo te zijn: wie rechtenstudies kan bekostigen, zal geen moeite hebben met bijkomende studies. Maar de verklaring is eenvoudig: wie kiest voor rechten, komt meestal uit 'hogere' kringen dan de doorsnee universiteitsstudent. Er is dus eigenlijk al een selectie geweest.»

Roos

Een lang hoofdstuk van het onderzoeksrapport is gewijd aan de positie van de vrouw in wat Huyse de 'juristerij' noemt. Het aandeel van de vrouwelijke juristen is in dertig jaar gestegen van acht naar dertig procent. In de rechtsfaculteit zijn er al jaren meer meisjes dan jongens. Bovendien behalen meisjes betere studieresultaten. Wat tewerkstelling betreft, zijn ze er op het eerste zicht niet slechter aan toe dan hun mannelijke collega's: zeventien procent van de vrouwelijke juristen kende periodes van werkloosheid, tegen vijftien procent mannen. Ook lijkt er geen verschil te bestaan in de sectoren van de arbeidsmarkt waar de afgestudeerden terechtkomen. Toch blijkt bij nader inzien de situatie voor vrouwen niet zo rooskleurig te zijn.

In de magistratuur zijn vrouwen het best geteerd. Een vrouwelijk rechter op vijf is natuurlijk een minderheid, maar als je bedenkt dat het aandeel van de vrouwen sinds 1980 verdubbeld is, kun je alleen maar toegeven dat hier sprake is van een forse inhaalbeweging. Maar het notariaat is een mannenbastion gebleven. In de advocatuur zijn de vrouwen dan weer goed vertegenwoordigd, maar de verklaring daarvoor zou wel eens kunnen zijn dat deze sector voor mannen niet aantrekkelijk meer is.

Op het eerste zicht zijn mannen en vrouwen in het bedrijfsleven even sterk vertegenwoordigd. Maar in de banksector zijn de vrouwen zeer ondervetwoordigd, terwijl in de verzekeringssector het omgekeerde het geval is. Ook in overheidsdienst krijg je een dergelijk fenomeen: de vrouwen nemen weliswaar hun aandeel van één derde in die sector in, maar blijken vaker tewerkgesteld in financieel minder interessante

sectoren. Bovendien zijn ze vaak tewerkgesteld onder 'prekaire statuten' (BTK, DAC,...).

Maniak

Wat bijscholing betreft, valt het op dat vrouwen meer voor 'algemene' opties als talen kiezen. Mannen kiezen hun tweede diploma direct in functie van hun beroep. Hoewel talenkennis een niet te onderschatten preaire is, ligt het voor de hand dat een bijkomend diploma economie of fiscale hogeschool hoger scoort.

Dit alles heeft tot gevolg dat vrouwelijke juristen niet bepaald verwend worden. Uit de diepte-interviews blijkt dat van hen verwacht wordt dat ze veel beter zijn dan hun mannelijke collega's om zich naast hen te kunnen handhaven. Ook worden ze vaak minder betaald.

Reden is vooral de vrees van de werkgevers dat vrouwen niet 'renderen', dat ze wegens 'familiale redenen' (kinderen) hun werk zullen opzeggen. Het is zelfs zo erg gesteld dat vrouwen sneller aan werk geraken als ze zeggen dat ze ongetrouwd zijn en dat ze geen trouwplannen hebben.

In dit verband valt overigens een anekdote te noteren. In de 'Beleidsadviezen aan de werkgevers van juristen' staat: «Overheid en bedrijfsleven zullen in de nabije toekomst niet kunnen ontsnappen aan de noodzaak om de arbeidsorganisatie zo te wijzigen dat vrouwen gemakkelijker hun gezins- en hun professionele rol combineren». Wat een (vrouwelijke) deelnemer aan de studiedag de opmerking ontlokte dat blijkbaar ook de onderzoekers van mening waren dat in carrierekoppels de zorg voor het gezin integraal voor de vrouw is. Het is dan ook niet te verwonderen dat Huyse zich gematigd opstelt in deze toch bedenkelijke kwestie. Het zal vanzelf wel goed komen, vindt hij, de werkgevers zullen op termijn wel uit zichzelf een einde maken aan de discriminatie van vrouwelijke werknemers. Ondertussen beveelt hij wel de universiteit aan om de meisjesstudenten voor te bereiden op het harde leven dat hun te wachten staat. Maniak.

Luc Janssens

(on)Macht van de magistratuur Zwijgen als het delikaat wordt

Wat kan een socioloog juristen over het recht leren? Luc Huyse zal op die ongetwijfeld domme vraag antwoorden dat juristen de neiging hebben te denken dat het recht een bijna positieve wetenschap is, waarop buiten-juridische factoren geen invloed kunnen uitoefenen. Die houding komt overigens ook voor bij andere 'vakdioten' als ingenieurs en urbanisten. Huyse stelt dat recht gekleurd wordt door de samenleving. Om een simpel voorbeeld te nemen: wetten worden niet gestemd om tegemoet te komen aan de wensen van juristen, maar ze worden gemaakt door politici. Omgekeerd heeft het recht invloed op ons gedrag.

Nu lijken die opvattingen zacht gezegd niet echt wereldschokkend. Maar in het besloten wereldje van de 'juristerij' is niet veel nodig om opschudding te verwekken. Een voorbeeld: in 1973 toonde Walter Van Gerven met zijn boek 'Het beleid van de rechter' met overvloedige verwijzing naar de situatie in het buiten-

land aan dat rechters wel degelijk een politiek voerden. Daarmee bedoelde hij dat de rechter *binnen de grenzen van de wet* soms keuzes moet maken met verregaande maatschappelijke gevolgen. Niets radikaals dus, maar toch kreeg hij te horen dat deze *gedachte* alleen al nefast was voor het ambt van magistraat. Over delicate zaken moet gezwegen worden, zoveel is duidelijk.

Klik

Maar dat was in 1973. Zijn de juristen dan werkelijk zo verstaard dat ze nu nog denken dat ze op een eiland leven? Blijkbaar wel, als je Huyse moet geloven. Voor juristen zal de lektuur van dit boekje het effect hebben van een onzachte ontwaking. Maar voor de nuchtere lezer is er weinig nieuws aan, te moeten lezen dat de gerechtelijke achterstand een slechte zaak is, of dat de keuze voor deregulerende politiek bepaald is. Dat had hij zelf wel kunnen bedenken.

Interessanter voor de leek en de niet-gefossiliseerde jurist zijn dan weer de hoofdstukken over de politieke kant van de rechtspraak. De stelling dat de rechter wel degelijk aan politiek doet, wordt treffend bewezen aan de hand van één enkel voorbeeld: het vervolgingsbeleid na de tweede wereldoorlog.

Luc Huyse doorbreekt het zwijgen, Wathelet komt met hervormingen aandraven en de rechtsstudenten zitten met een stage aan hun been. De Macht van Een Mediafiguur.

Huyse deelt de kollektatie onder in vier soorten. Er was de industriële kollektatie, het verklikken van landgenoten aan de vijand, gewapende dienst in het Duitse leger en politieke kollektatie. De manoeuvreerruimte van de rechter kon alleen spelen bij de politieke en de industriële kollektatie: de begrippen 'verklikken' en 'wapendracht' zijn immers niet rekbaar, je valt eronder of niet. Nu blijkt echter dat, terwijl de industriële kollektatie slechts uitzonderlijk vervolgd werd (2% van de dossiers), dat helemaal niet het geval was voor de politieke kollektatie (33%).

De reden voor deze 'differentiële behandeling' heeft niets met recht of schuld te maken. De industriële kollektateurs waren nodig voor de heropbouw, maar hun politieke tegenhangers waren afgeschreven. Voor de 'nieuwe' machthebbers was het zeker niet onbelangrijk dat hun oude concurrenten op die wijze werden weggeraaid. Er waren namelijk nogal wat politici die gefirt hadden

met de nieuwe orde, en de kiezer moest toch zoveel mogelijk verwarrende tafereelen bespaard blijven.

Maar belangrijk is hier dat het uiteindelijk de rechters geweest zijn die de hand hadden in deze vervolgingspolitiek. De autonomie die de krijsauditeurs genoten, spreekt voor zich. Wat de vervolging van de industriële kollektateurs betreft, die werd hiërarchisch gestuurd door het auditoraat-generaal.

Lam

Toch mag hieruit niet worden besloten dat de rechterlijke macht volledig op eigen houtje heeft gehandeld. Het feit dat de rechtbanken niet voldoende uitgerust waren om de industriële kollektateurs aan te pakken zal wel meer dan een toevallige nalatigheid geweest zijn.

Maar het valt niet te ontkennen dat rechters een belangrijke politieke rol spelen. De politici hebben dat altijd geweten en er voor gezorgd zoveel mogelijk van hun mannetjes te laten

benoemen. Dat heeft op termijn nefaste gevolgen voor de kwaliteit van de rechtspraak. Vooral de lagere rechtbanken schijnen tegenwoordig vaak gerund te worden door onkompetente individuen. Politieke ruzies over de benoemingen van rechters verlammen soms maandenlang de werking van een hele rechtbank. Wat dan weer leidt tot een verergering van de gerechtelijke achterstand.

De hervormingen van minister Wathelet op dat punt zijn dan ook meer dan welkom, maar het zal zijn tijd vragen vóór de hele magistratuur de juiste mensen op de juiste plaats heeft. De magistraten die vanaf het inwerking treden van de nieuwe wetgeving benoemd worden, zullen er namelijk allicht jaren over doen om tot de top door te stoten.

Luc Janssens

Luc Huyse, *De kleur van het recht*, Kriak, 1989, 128 p.

HOET - Uit onze oude hoedendoos, deze foto, gaat voor het museum.

(Foto Marie-Christine Rondou)

Migrantennota's bekennen kleur (deel 2)

Groen Vlaanderen steunt migranten

De opkomst van Agalev heeft de SP nogal zenuwachtig gemaakt: de socialistische kregen plots een ernstige concurrent aan de linkerkant. Daarom wordt de discussie ook dikwijls toegespijst op een discussie tussen de zogeheten 'realistische' (SP) en de 'naïeve' (Agalev) linksen. De migrantenproblematiek was nog maar eens aanleiding voor de twee 'linkse' partijen om over identiek hetzelfde onderwerp grondig andere nota's te produceren. De migrantennota van de groenen ziet er immers een stuk 'roder' uit dan de tekst van de SP. Gemeenschappelijk is dat beide partijen starten met dezelfde principiële vaststelling. In de Agalev-nota luidt het "dat de migranten die hier momenteel wonen hier blijven. De migratiestop, afgekondigd in 1974 (...) moet gehandhaafd blijven." Op een eventuele terugkeer, één van de sluitstukken van de PVV-nota, heeft links Vlaanderen het duidelijk niet begrepen.

De Agalev-nota begint met een summier historische schets van de migratie en duidt tegelijk de groene basisopbouw aan: via een positief integratiebeleid moet er een multiculturele samenleving tot stand komen. Zo'n multiculturele samenleving wordt niet bekomen door een grote assimilatie, maar wel door een gepaste integratie. Agalev haalt zwaruit naar het zogenaamde 'superioriteitsgevoel' van de Westerse kultuur: "Steevast wordt beweerd dat Belgische emigranten zich wel aanpassen en dan verwijst men naar Belgen die uitwaken Canada of de Verenigde Staten, wat men even stevast vergeet te vermelden is dat Belgen die jarenlang in Afrika verbleven en werkten zich helemaal niet aanpassen aan de inheemse kultuur."

Vanuit dit perspectief wordt ook onmiddellijk een eigen versie gegeven over enkele discussies die in verband met migranten op dit moment gevoerd worden, zoals de sluierdiskussie. De SP heeft steeds gezegd hierin geen standpunt te willen innemen, zij beschouwt dit als een sekundaire discussie. De PVV - de grote voorstander van assimilatie - is radikaal tegen de sluis, CVP-minister Coens laat alle beslissingen over aan de directies van de scholen.

Zwembad

Het standpunt van Agalev wijkt af van dat van de 'traditionele' partijen: "Bepaalde eisen tot aanpassing, zoals bijvoorbeeld het niet langer dragen van de sluis er is een verregaande ingreep op de culturele en godsdienstige eigenheid van de Turkse of Marokkaanse vrouw. (...) In hoeverre steunt deze eis alweer niet op het superioriteitsgevoel van de eigen kultuur, de eigen smaak? Is dit niet hetzelfde soort dominantie die ook meespeelt in de mode-opvatting omtrent de westerse kledij? Mensen uit begoede kringen die gekke hoeden dragen van dure modehuizen noemt men eksklusief of origineel, jongeren die zich punk kleden provoceren of zijn onangepast."

Agalev meent wel dat waarden uit de moslim-kultuur die compleet in tegen-

stelling zijn met de Belgische wetgeving afgeschafte moeten worden, maar pleit - net als de SP - voor een geleidelijke oplossing: "Wat nu voor ons westerlingen vanzelfsprekend is was hier amper 20 jaar terug even ondenkbaar. Meisjes en jongens die samen zwemmen bijvoorbeeld. Bovendien is de hele geschiedenis een groot voorbeeld van het feit dat men culturele godsdienstige gebruiken en symbolen niet ongestraft op autoritaire wijze afschaft." Deze aanpak contrasteert dan weer helemaal met de mening van de 'liberale' schaduwpremier Verhofstadt, die er voor pleit "als de moslim-meisjes niet willen zwemmen, dan smijten we ze maar in het zwembad."

Skrupules

Het is een zo goed als algemeen erkend fenomeen dat het racisme vooral zijn voedingswortels heeft in de ontvreemding van de lagere sociale klassen van de Belgische bevolking. Ook de SP- en PVV-nota's erkennen dat, maar blijven toch bijzonder op de vlakte over de oorzaken van die sociale ontvreemding van die bevolkingsgroep. De reden hiervoor is niet ver te zoeken: zowel liberalen als socialistische zijn regelmatig betrokken geweest in regeringscoalities, en dragen dus een bijzonder grote verantwoordelijkheid voor de inmiddels flink scheefgegroeide situatie.

Agalev heeft nog aan geen enkele regering deelgenomen, en kan daarom zonder skrupules de fout leggen bij die traditionele partijen: "De beleidsvoerders hebben inderdaad niet alleen niets gedaan aan de problemen van de migranten en autochtonen in een aantal wijken, ze hebben ook nooit enige aandacht of begrip gehad voor de samenlevingsproblemen. Meer nog: toen bepaalde groepen op deze ontvreemding inspelden en de migranten als oorzaken van alle kwaad begonnen te duiden bleven de voornaamste maatschappelijke woordvoerders zwijgen."

Met de "bepaalde groepen" komen we - hoewel het niet expliciet gesteld is

- bij het Vlaams Blok terecht. De houding tegenover het Vlaams Blok vinden we één van de zwakkere punten van de Agalev-nota. Als je het Vlaams Blok viseert, moet je dat coherent en duidelijk doen. In de Agalev-nota is dat niet het geval: soms spreekt men van "bepaalde groepen" of formuleringen in die trant, soms ook van het Vlaams Blok zelf. Een echt afgescheiden hoofdstukje over 'racisme' of 'Vlaams Blok' konden we echter niet terugvinden, in tegenstelling tot een uitgebreid exposé over het al dan niet bestaande fundamentalisme en de positie van het Islamitisch Centrum.

Stemrecht

De SP-nota heeft dat wel gedaan. Wij lezen dan ook liever de formulering die de socialistische gebruiken: "In de verdeling van het Vlaams Blok is de SP ongenueanceerd: zij verwerpt met klem het extreem-rechtse, ondemokratische gedachtegoed van die partij. (...) Het gaat hier niet om een uniek feit in de geschiedenis. De lessen uit het verleden moeten ons voor gedachten staan en waarschuwen voor de enorme risico's van wat gebeurt." Zo'n ekspliciete passage ontbreekt in de nota van Agalev.

De SP is nog in een ander punt ekspliciteerder dan Agalev. De Vlaamse socialistische pleiten ervoor om migranten op te nemen in overheidsdienst (PVV en CVP hebben dit reeds ekspliciet verworpen). Agalev stelt in algemene termen dat er "herverdeling van de beschikbare arbeid" moet zijn. Dit kan het SP-voorstel impliceren, maar het hoeft niet per se. Op alle andere gebieden kiest Agalev echter voor meer 'sociale' of 'demokratische' oplossingen dan de SP. Dat valt al op met het Agalev-standpunt om aan iedereen - Belgen en migranten - het socio-vitaal minimum uit te keren kerens, en zo te arbeiden op een efficiënte manier te bestrijden.

Het meest specifieke punt van de Agalev-nota is hun duidelijke pleidooi voor het verlenen van gemeentelijk stemrecht aan migranten die hier al langer dan vijf jaar verblijven. Alle andere partijen stellen een versoept naturalisatie als oplossing. Agalev is niet mals voor die visie: "Degenen die aan de migranten die verandering van nationaliteit voorstellen als middel tot integratie zijn te kwader trouw". Nationaliteit is voor hen geen voorwaarde tot het verkrijgen van stemrecht. Algemeen stemrecht is, volgens Agalev, een voorwaarde voor een democratische samenleving. Hoe democratisch is een samenleving waar 25% (Brussel) of 10% (Genk) van de inwoners niet mogen meebeslissen? Agalev besteedt ook vrij veel aandacht aan een betere toepassing van de be-

ZOEKERTJES

- Turnhouse blondine zoekt dringend burgerlijk ir. of tiep met veel geld. Leefijd en uiterlijk totaal onbelangrijk.
- Na één maand vind je dat je kot best bemebeld mag zijn? Het Spit, Diestsestwg. 115 Kessel-lo, verkoopt tweedehandsmeubelen aan weggeefprijzen (en thuisbezorgd). Moet kunnen!
- Bord zoekt auditorium met kribbakje. Zich wenden WVGW 138.
- Al uw tikwerk, verzorgd en goedkoop, op tekstverwerker (WP5): Anne Verdoort, W. Lambertstraat 30, 1930 Zaventem. ☎ 02/770.94.28.
- Labyrint, cultureel vrouwencafé. Visserstr. 2. Open woensdag, donderdag 20-22 u., zondag 20-24 u. Elke vrijdag en zaterdag vrouwenfuif 22-04 u.
- Wanted: Sabine (uit de Bond) met doorkijkbloesje. Guido met zwembroek.
- Voor alle tikwerk, verzorgd en goedkoop, op tekstverwerker (WP5): Anne Verdoort, W. Lambertstraat 30, 1930 Zaventem. ☎ 02/770.94.28.
- Schuurborstel zoekt steel om samen gezellig te zijn. Zie Ad Valvas HIGW.
- Verloren: 2 kleine metalen fietsleuteltjes (inscriptie 'jazz'), verloren tussen Brussel en Leuven, in het station of op de trein naar Keulen, twee weken geleden op maandag- of dinsdagavond. Stefan Moens, Vaartstr. 25.
- Dit is operatie EK. Wacht tot 19 u. op je kot en het zal gebeuren. Mister Sè.

staande wet tegen het racisme. Zij tonen aan dat de meeste klachten in dit verband gewoon geseponneerd worden. Een veroordeling is nog steeds een absolute uitzondering. Zo werden in '87 en '88 in de Limburgse gerechtelijke arrondissementen Tongeren en Hasselt alle klachten geseponneerd. Dit is op zich natuurlijk een goed standpunt, alleen vergeet Agalev (net als de SP, die ook achter deze eis staat) dat de wet op zich slecht geformuleerd is, zodat ze in de praktijk haast niet kan worden toegepast. Men zou dus eerst moeten ijveren voor een wetsverandering, en dan zorgen dat die nieuwe wet ook effectief wordt toegepast.

"Agalev eist dan ook een migrantenbeleid in geen geknoei", zo luidt de algemene konklusie van de Agalev-nota. De oplossingen die zij verder nog formuleren - inzake onderwijs, cultuur, religie, jeugdwerking, OCMW's... - zijn meestal interessant en het bestuderende waard. Intussen kan Agalev als oppositiepartij natuurlijk niet echt meewerken aan de uitvoering van hun plannen. Zij kunnen wel - door hun migrant-vriendelijk standpunt - druk blijven uitoefenen op coalitiepartners die misschien wel ongeveer hetzelfde willen denken, maar de politieke moed niet hebben om dat ook ekspliciet te zeggen.

Walter Pauli

- Te koop: printer Star ML10 zo goed als nieuw: 7.500 fr. Interface voor comm. + IBM. Vaart 19, ☎ 22.20.06. Vraag naar Eric Vanhoue.
- Kostendelend meerijden tss. Hoeselt en omstr. en Leuven. Nog één plaats vrij! Justus Lipsiustr. 15, kamer 7.
- Gemeubelde kamer vlakbij Groep T in station. 4000 fr, alles in. ☎ 25.14.06 (na 18.00 u).
- Typen van tesissen, verslagen en teksten op laserprinter. Vertalingen; inbinding. Kris Rosselle, Naamsestwg. 130, Heverlee. ☎ 20.70.77.
- Karl zoekt nieuwe of tweedehandvriendjes; Paul Lebrunstraat 9. Dringend.
- Wie snakt ernaar om in de week te tennissen? Mechelsestr. 77 Bruno of in week-end 016/48.85.58.
- Portefeuille (geruit) 'verloren' in de Discourt, Parkstraat op 27/11. Graag persoonlijke papieren in de bus gooien bij CH. Naamsestr. 77.
- Woe 13 dec. 20.30 u. Debat rond indoktrinatie in de chiro (ivm structuur...). Alle chiroleiding is welkom op jole Tiensevest 128. Er is ontspanning voorzien!
- Te koop: retro Peugeot 304. Dertien jaar, goede staat, spotprijs. Vaart 19, Eric Vanhoue ☎ 22.20.06.
- Luma, typen van tesissen, verslagen en teksten. Vertalingen. Steenbos 25, 1641 Alseberg. ☎ 02/380.12.80.
- Homo- en lesbienneorg. Roze Drempel onthaalt ma. en do. 20-23 u. Amerikalaan 3, ☎ 22.85.82. Kafee wo. 21-01 u. Craenendonck 27.
- Kamer te huur Vaartstraat 57, Van Langendonck. Bel aan ☎ 011/42.62.31.
- Typen van tesissen en alle verslagen: 23.54.76 (lieft na 17.00 u.).
- Ben gouden armbandje kwijt. Aan ene zijde: 'Agna', aan andere zijde '13-11-68'. Emotionele waarde. Agna Smisdom, Maria Theresiast. 123. Beloning.
- Kamer te huur voor meisjes, 4.350 fr. alles inbegrepen. ☎ 26.17.06.
- Voor mijn tesis zoek ik personen die tweetalig N/D zijn opgevoed en waar dus minstens één ouder Duits spreekt. Dirk Evers, St. Annastr. 9.
- Ook zo? De Homo- en Lesbiennejongeren van de Roze Drempel, elke maandag, 20.30 u., JAC, Amerikalaan 3, O zo!
- Gezocht: een blauw katoenen zakje met daarin twee agenda's en notities, verloren in het Pedagogisch Instituut op 20 of 21/11. Terug te bezorgen aan Katerijne De Winter, Coutereelstr. 14, Leuven.
- Gezocht: Vlaamse Filmpjes, Duitse Filmpjes, Franse Filmpjes, maar bovenal Japanse vertalingen van Russische klassiekers. Zich wenden tot L&W Kultuur. Artspunten worden gewaardeerd.

't Gebroed MIJNZOETJE JUNIOR

van Pjeroo Roobjee
regie: Jan Decler

EEN KOMEDIE

met Stany Crëts, Ineke Geerts, Walter Michiels, Filip Peeters, Marcel Roijaards, Ann Pira, Karlijn Sileghem, Joris Van Dael

Romeo Mijnzoeetje wil actuer worden. Dit zint geenszins zijn vader, de pooier Hyppolyte en diens melancholieke vrouw, Nectarine. Tegen alle wetten van goede opvoeding in, verlaat Romeo de geborgenheid van zijn thuis voor een onzekere acteursbestaan in een tweederangstheater. Maar als hij toeval wacht hem daar niet enkel de rol, maar eveneens de vrouw van zijn leven. Wordt de actrice en sprookjeskoningin Hymena de zijne? Kent hij de grote roem? Zal hij de weerstand van pa en ma overwinnen?

dinsdag 12 en woensdag 13 december om 20.30 u
Stadschouwburg Leuven

res. 016/22.21.13

(50 % korting voor CJP - 150 fr. i.p.v. 300 fr.)

Zie die atleten, die strakke, afgetrainde lichamen, één en al spieren. Maar ook die wazige blik in de ogen. En vorig jaar nog slapjanussen. Medika wint de Kwistax? Doping ja.

Medika wint Kwistax-races

Koel evenement met geringe belangstelling

U heeft er waarschijnlijk niet al te veel van gemerkt, maar vorige woensdag vormde het Leuvense Stadspark het toneel voor de zoveelste sportklassieker van het academiëjaar. Negentien ploegen, verdeeld over drie manches, stredden er om de Kwistaxbeker. Acht uur lang met een go-cart rondhossen over een hindernissenparkeers, in de bijtende koude en met de waarschuwingen voor rijm- en ijzelplekken nog in het achterhoofd. De meesten onder U vonden kennelijk dat er knussere manieren zijn om een winteravond door te brengen. Dat lieten de deelnemers zich gelukkig niet aan het hart komen. Zeker niet die van Medika, die uiteindelijk, moegestreden en met trillende benen, de schuimwijn over de hoofden mochten spuiten. Het deed er niet meer toe, de meesten zaten toch al van kop tot teen onder het stro.

Mede door het barre weer waren er dus in vergelijking met andere jaren weinig toeschouwers opgedaagd. Maar er zijn ongetwijfeld toch ook andere redenen aan te wijzen voor die geringe publieke belangstelling. De promotiekampagne was niet meteen overweldigend, en zeker om een activiteit als de kwistaxrace te doen slagen is er meer nodig dan wat affiches. De Kwistax is immers altijd het kleinere broertje van de 24-Uren geweest, en heeft sinds de gedwongen verhuizing van het Hogeschoolplein naar het Stadspark ook nog dat speciale kader verloren waar het mee vergroeid was. Hopelijk komt dat in de toekomst, met het oplossen van de Leuvense parkeerproblemen toch weer in orde. En natuurlijk moeten de kringen zelf hun achterban warm weten te maken voor het evenement. Of laat zo'n brok traditie de moderne student gewoonweg koud?

Chicane

Op voorhand waren er drie reeksen van zeven ploegen uitgeloot. De twee ploegen van Louvain-la-Neuve kwamen echter niet opdagen, zodat de eerste en de tweede manche met zes ploegen van start gingen. Het publiek dat er wel was had zich sensatiebelust opgesteld op de interessantste plaatsen: de startlijn (waar de pilotenwissels gebeurden), de chicane (dubbele haarspeldbocht) en de wip. De schaar, waar het pad over een lengte van tien meter ontdebeld werd in twee kleinere paden om daarna terug samen te komen, was minder populair. Overal stonden stralende en dranghekkens opgesteld om de rijders en het publiek tegen te entoesiaste chauffeurs te beschermen. En niet zonder reden, want we zagen meer dan eens een piloot in de dranghekkens belanden.

Een aantal vernieuwingen die bij de vorige editie waren bedacht, werden dit jaar opnieuw afgevoerd. Het strafrijden op fietsen op rollen (dat vorig jaar nogal uit de hand liep) was nu terug vervangen door de traditionele sanktie: bij overtreding van het reglement of onsportief gedrag moest je een derde man in je wagen laden. Dat zorgde vooral voor problemen in de klim naar de startlijn toe. De derde man op het achterzijde

durfde dan wel eens de go-cart verlaten en een dwuwtje in de rug geven maar... zo iets werd dan weer gesanctioneerd en zo bleef je maar met drie. Ook de limbo, een touw breed uitgespannen over de weg waar de deelnemers zich onder moesten wringen, was er dit jaar niet meer bij.

In de selecties kregen we nogal wat stuntelig rijden te zien. Vooral het geblijndoekt rondtoeren op instructies van de gids op de achterbank verliep niet zonder enige blikschade. De technische ploeg van Industria vertelde ons dat het

een live bandje op het middenplein probeerde daar vanaf zeven uur iets aan te verhelpen. Geen slecht idee, maar waarschijnlijk had het initiatief wel meer bijliggend gekend als die jongens een behoorlijke installatie hadden gekregen. En als men tijdens hun optreden de muziek aan de bus niet doodleuk had laten verder spelen. 'The Van der Lindes' deden hun best maar konden onmogelijk tegen zoveel concurrentie 'opboxen', met het gevolg dat de stem als een gezoem ergens tussen het lawaai gezocht moest worden. Het lijkt ons een goed initiatief van Sportraad om het gebeuren wat op te vrolijken maar dan moet het in het vervolg wel iets professioneler aangepakt worden. Juist in het inlassen van interessante nevenattracties liggen immers de groeiomgankelijkheden voor de Kwistaxrace.

De wedstrijd zelf werd met vaste hand geleid door een twintigtal mensen van Sportraad, en op sportief vlak liep alles dan ook op wieltjes. Op het einde van het evenement liep het wel eventjes uit de hand toen enkele onstuimige teams in het stro begonnen spelen. Vooral de ploeg van het Pauskollege (de winnaars van vorig jaar) en VRG gingen uit de bol. Het landschap werd herschapen in een heuse strovlakte. Het leek de uitbarsting na een matige dag zonder veel hoogtepunten. De bekendmaking van de uitslag kwam hun entoesiasme echter temperen en uiteindelijk was het Medika dat de beker in ontvangst mocht nemen. Een goederzind geneesheer in spe bedankte het publiek en nodigde als winnaar gewoetgetrouwd iedereen nog uit op een gratis vat in hun Fakbar. Dat ging of van de meesten echter niet iets te ver.

Bart Van Herck
Stef Wauters

UITSLAG KWISTAX FINALE

1. Medika	59
2. Apolloon	55
3. Katechetika	50
4. Chemika	49
5. VRG	48
6. Pauskollege	46
7. VTK	44
8. Histro	40

dit jaar best meeviel in tegenstelling tot vorige jaren: een drietal leuke banden en ongeveer vier stuurbreken. Het amateurisme uit de manches moest rond 21.30 u plaats ruimen voor de prestigieuze tussen de finalisten. De eerste twee uit iedere reeks en de twee ploegen met het hoogste aantal punten op de derde plaats konden terug de Kwistax op. Het ging er zieldorgeren ernstiger aan toe dan tijdens de eerste reeksen.

Van der Lindes

De echte ambiance rond het parkoers bleef ondanks alles uit. De piloten beleefden er duidelijk plezier aan, maar het publiek (met uitzondering van de echte kringfans natuurlijk) bleef liefelijk in de kou staan. 'The Van der Lindes',

11 AGENDA

Samenstelling: Hilde Lenie

Maandag 4 december

- 19.45 u **FILM** Nippon Monogatari: De zeven Samurais (Kurosawa, 1954), deze film kreeg de Gouden Leeuw van Venetië en gaat over een dorp dat ieder jaar wordt overvallen door een bende rovers, waarna de oudsten van het dorp beroep doen op enkele Samurai die met de rovers afrekenen, in 't Studioke, org. DAF.
- 20.00 u **AKTIE** Zesde dag hongerstaking, tot dinsdag 5 december (20.00 u), voor de familie Tel, bij Elcker-ik, org. Anti-Racistisch Front.
- 21.00 u **FILM** Belle de Jour, in 't Stuc, ink. 80/100, org. Stuc.
- 24.00 u **FILM** Nippon Monogatari: Tampopo (Itami, 1985), een kurieuze eet-en-seks-western die de Japanse gewoontes op de korrel neemt, in 't Studioke, org. DAF.

Dinsdag 5 december

- 14.00 u **AKTIE** in de Erasmuschool op de Kapucijnenvoer gaat er een ballonnenaktie door tv. Familie Tel, aansluitend een perskonferentie, in Elcker-ik, Blijde Inkomststr. 115, org. Steunkomitee Tel.
- 19.45 u **FILM** Nippon Monogatari: De Ceremonie (Oshima, 1970), over een familie die samenkomt en waar het jongste lid vertelt over de 25 na-oorlogse jaren van de geschiedenis van de familie en van Japan, in 't Studioke, org. DAF.
- 20.00 u **TEATER** Chaos is God het naast, door Koninklijke Vlaamse Schouwburg, Noren beschrijft mensen die verstrikt zitten in een gezin, hij geeft hun tegengestelde verlangens weer en de ambivalentie in hun gedrag, in de Stadsschouwburg (Bondgenotenlaan), ink. 350/150, org. CC Romaanse Poort.
- 20.00 u **TEATER** A midsummer night's dream, door The European Theatre Group of Cambridge University, volgens sommigen de rijkste komedie van Shakespeare, behandelt de liefde en de lach in al hun vormen, in Aud. Minnepoort, org. Fakulteit L&W, Engelse Literatuur.
- 20.00 u **LEZING** 'Kristenen en economie' door prof. E. Vanbeckevoort, Mechelsestr. 114, ink. gratis, org. University Action.
- 20.15 u **VOORDRACHT** Het konflikt logopedie en zang, door M. Heyerick, in het Erasmushuis, Blijde Inkomst. 21 (8e verd), ink. 140/90, org. Leuvense Logopedische Kring.
- 23.00 u **KONCERT** Een barkoncert met 'Peeters en Angst', in 't Stuc, ink. gratis, org. Stuc.
- 24.00 u **FILM** Nippon Monogatari: Tampopo (Itami, 1985), een kurieuze eet-en-seks-western die de Japanse gewoontes op de korrel neemt, in 't Studioke, org. DAF.

Woensdag 6 december

- 13.00 u **TEATER** Tête vue de dos, door G. Cassiers en J. Maillard, in Vlamingenstr. 83, ink. gratis, org. Kultuurkommissie KUL.
- 19.45 u **FILM** Nippon Monogatari: An Actor's Revenge (Ichikawa, 1963), auteur Hasegawa speelt een dubbelrol als Kabuki-auteur van vrouwelijke rollen en als gangster, dit verhaal werd opgevat als een adembenemend avant-garde experiment, in 't Studioke, org. DAF.
- 20.00 u **TEATER** A midsummer night's dream, door The European Theatre Group of Cambridge University, volgens sommigen de rijkste komedie van Shakespeare, behandelt de liefde en de lach in al hun vormen, in Aud. Minnepoort, org. Fakulteit L&W, Engelse Literatuur.
- 20.15 u **FILOSOFISCHE KONFERENTIE** Etiek: modern en post-modern, door prof. Dr. F. De Wachter, in het kader van het eeuwfeest van het HIW, org. Hoger Instituut voor Wijsbegeerte.
- 20.30 u **TEATER** Rest and Remember, in 't Stuc, org. Stuc.
- 24.00 u **FILM** Nippon Monogatari: The Crazy Family (Ishii, 1984), een gezin verhuist naar een nieuwe woning in een voorstadwijk, wanneer opa op bezoek komt en wil blijven beginnen de problemen, het nieuwe huis veranderd in een werf en dat zal eindigen in de totale verwoesting ervan, in 't Studioke, org. DAF.

Donderdag 7 december

- 19.45 u **FILM** Nippon Monogatari: Aan Mij de Wraak (Imamura, 1980), geeft een schets over de psychologische toestand van een moordenaar, zonder sympathie of minachting, in 't Studioke, org. DAF.
- 20.00 u **BETOGING** Betoging tv. de familie Tel, samenkomst op het Ladeuzeplein, org. Steunkomitee Tel.
- 20.00 u **LEZING** in de reeks 'Avonden van de Nederlandse Architectuur', vanavond Holvast en Van Woerden (Groningen), in Aud. Arenberginstituut, Naamsestr. 96.
- 20.30 u **TEATER** Fiesta Flamenca De Andalucia, Flamenca is een kreet van liefde, verdriet, woede, pijn, blijheid... het is een zomerse vakantieherinnering op een winteravond, in de Stadsschouwburg, ink. 600 tot 300, org. CC Romaanse Poort. Ink. Media Diffusio.
- 20.30 u **TEATER** Rest and Remember, in 't Stuc, org. Stuc.
- 23.00 u **FILM** Further and particular, in de Vlaamse Leergangen, org. Stuc.
- 24.00 u **FILM** Nippon Monogatari: The Crazy Family (Ishii, 1984), op een ekstreme manier toont men de waanzin van de traditionele gezinsvorm aan, in 't Studioke, org. DAF.

Vrijdag 8 december

- 19.45 u **FILM** Nippon Monogatari: Moordenaar van de Jeugd (Hasegawa, 1976), Jun, de hoofdperson vermoordt zijn ouders en werpt ze in zee, met deze daad wil hij zijn los wringen uit de maatschappij, in 't Studioke, org. DAF.
- 20.00 u **TEATER** Nie me mij, door het Antwerpse Paljas over een gefrustreerde magazinej, met een rechtlijnige kijk op de samenleving, in CC Oratorienhof, Mechelsestr 111, org. Maserellenolds-Leuven.
- 20.00 u **TEATER** Tonselproducties De Tijd speelt Voorjaarsontwaken, in een regie van Lucas Vandervorst, naar een werk van de Duitser Frank Wedekind, in de Stadsschouwburg, ink. 150-350, org. Stuc.

Zaterdag 9 december

- 19.45 u **FILM** Nippon Monogatari: Muddy River (Oguri, 1981), over de dagelijkse belevenissen van een 9-jarig zontje van een oorlogsveteraan die met zijn vrouw een restaurantje beheert, tot op een dag een rivierboot in de buurt aanlegt, in 't Studioke, org. DAF.
- 24.00 u **FILM** Nippon Monogatari: The Crazy Family (Ishii, 1984), in 't Studioke, org. DAF.

Zondag 10 december

- 19.45 u **FILM** Nippon Monogatari: Het Vuurfeest (Yanagimachi, 1984), over een ingrijpende gebeurtenis in een dorpsgemeenschap gelegen in een ruw berglandschap aan de rand van de zee, de houthakker is de centrale figuur, in 't Studioke, org. DAF.
- 24.00 u **FILM** Nippon Monogatari: The Crazy Family (Ishii, 1984), in 't Studioke, org. DAF.

Maandag 11 december

- 19.45 u **FILM** Nippon Monogatari: Kortfilms (Terayama), 1. Keizer Tomatenketchup, 2. Over het Veroveren van een Vlinder, 3. Een Vertelling over de Pokken, 4. Het Vlakgom, 5. Een Eksperiment in het Beschrijven van een Dwerg, in 't Studioke, org. DAF.
- 21.00 u **FILM** Ordre, van Dreyer in 't Stuc, ink. 80/100, org. Stuc.
- 24.00 u **FILM** Nippon Monogatari: The Crazy Family (Ishii, 1984), op een ekstreme manier toont men de waanzin van de traditionele gezinsvorm aan, in 't Studioke, org. DAF.

TENTOONSTELLINGEN

- Atletiek **de kunst** nav. 50 jaar ILO en 100 jaar Koninklijke Belgische Atletiekbond, in 't Sportkot, Tervuursevest 101.
- Vier kunstenaars stellen ten toon: Josef Zutelge, Fred Eerdeleens, Paul De Vylder en Baudouin Luquet, van vrijdag 1 december tot 23 december, in galerij Transit, Tiensevest 39.